

faunabeheereenheid

NOORD-HOLLAND

Faunabeheer in cijfers

Jaarverslag Faunabeheereenheid Noord-Holland 2017

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	5
1 FAUNABEHEERRESULTATEN PER BESCHIKBARE ONTHEFFING	7
1.1 TOTAALRESULTAAT FAUNABEHEER 2017 PER ONTHEFFINGSTYPE	7
1.2 ALGEMENE ONTHEFFINGEN	8
BESLUIT 13 (2014) VOS: geldigheid tot 15 april 2019	8
BESLUIT 13 (2015) BEHEER ZOMERGANZEN: geldigheid tot 3 maart 2020	9
BESLUIT 15 (2016): GEBRUIK GEWEER EENDENKOOI DE HIN: geldigheid tot 1 november 2020	12
BESLUIT 49 (2013) GANZEN SCHIPHOL 10 KM: geldigheid tot 31 december 2018.....	13
BESLUIT 51 (2015) BROEDPAREN GANZEN: geldigheid tot 4 maart 2020.....	14
BESLUIT 58 (2013) NESTBEHANDELING SCHIPHOL 20KM: geldigheid tot 1 april 2018.....	17
1.3 PERCEELSGEBONDEN ONTHEFFINGEN.....	18
BESLUIT 11 (2014) SCHADEBESTRIJDING MEERKOET: geldigheid tot 16 april 2019	18
BESLUIT 12 (2014) SCHADEBESTRIJDING EKSTER: geldigheid tot 16 april 2018	18
BESLUIT 14 (2015) SCHADEBESTRIJDING ZOMERGANZEN: GELDIGHEID TOT 3 MAART 2020.....	19
BESLUIT 17 (2014) SCHADEBESTRIJDING KNOBBELZWAAN: geldigheid tot 15 april 2019	19
BESLUIT 43 (2015) SCHADEBESTRIJDING OVERWINTERENDE GANS: geldigheid tot 1 maart 2017	20
BESLUIT 45 (2015) SCHADEBESTRIJDING SMIENT: geldigheid tot 1 april 2019.....	21
1.4 GEBIEDSGEBONDEN ONTHEFFINGEN	21
BESLUIT 20 (2017) AANWIJZING VANGACTIES 10/20KM ZONE SCHIPHOL.....	21
BESLUIT 22 (2014) AANWIJZING DEELGEBIEDEN SCHIPHOL: geldigheid tot 1 april 2018	22

1.5	GROFWILD ONTHEFFING.....	23
	BESLUIT 50 (2015) DAMHERTEN BUITEN LEEFBEBIED: geldigheid tot 18 november 2020	23
	BESLUIT 49 (2015) DAMHERTEN BINNEN LEEFGEBIED: geldigheid tot 18 november 2020	23
1.6	OPDRACHT VALWILD.....	23
	BESLUIT 39 (2014) AANWIJZING WILDAANRIJDINGEN: GELDIGHEID TOT 2 OKTOBER 2019.....	23
1.7	VRIJSTELLINGEN.....	24
	LANDELIJKE VRIJSTELLING	24
	PROVINCIALE VRIJSTELLING	25
1.8	JACHT RAPPORTAGE.....	28
1.9	WERENDE MIDDELEN	29
2.0	TOTAAL RESULTAAT FAUNABEHEER PER DIERSOORT.....	30
2.1	NATURA 2000 GEBIEDEN.....	31
2	RESULTATEN GANZENBEHEER SCHIPHOL EN OMGEVING	32
2.1	ONTHEFFINGEN SCHIPHOL.....	32
2.2	RUIVANGSTEN	33
2.3	BIRD STRIKES	34
3	SCHADECIJFERS NOORD-HOLLAND	36
4	RESULTATEN GANZENBEHEER.....	41
5	RESULTATEN VAN DE FAUNATELLINGEN	43
5.1	RESULTATEN VOORJAARSTELLING 2017	44
5.2	RESULTATEN GROFWILDTELLING 2017.....	50
5.2.1	DAMHERTEN.....	50
5.2.2	REEEN IN NOORD-HOLLAND.....	54

5.2.3	REEEN IN HET DUINGEBIED: NOORD-HOLLAND EN ZUID-HOLLAND	56
5.2.4	REEEN IN GOOI&VECHSTREEK.....	57
5.2.5	REEEN IN WIERINGERMEER.....	57
5.3	RESULTATEN ZOMERTELLING 2017.....	58
6	WILDAANRIJDINGEN: VALWILD.....	61
7	JURIDISCHE KANT VAN HET FAUNABEHEER.....	63
7.1	JURIDISCHE PROCEDURES	63
7.2	PROCEDURES IN 2017.....	63

INLEIDING

Met dit jaarverslag brengen wij de stand van zaken van het faunabeheer in Noord-Holland in beeld, dit voor zover dit het werkveld van de FBE betreft en de wettelijke rapportage verplichtingen, van zowel de Wet Natuurbescherming als de verordening van de Provincie Noord-Holland. Dit is het eerste jaar dat de FBE rapporteert volgens de nieuwe verordening, is de analyse van verschillende trends nog niet mogelijk, aangezien je daar meerdere jaren voor nodig hebt.

De FBE laat zien welke ontheffingen in dit verslagjaar actief zijn geweest en welk afschot of vangst op basis daarvan heeft plaatsgevonden¹. Het ganzenbeheer op en rondom Schiphol wordt nader belicht, hiervoor heeft Luchthaven Schiphol de gegevens geleverd rondom de Bird strikes meldingen en tellingen van groepen op het Schiphol terrein. Het Faunafonds/B12 heeft gegevens geleverd over de getaxeerde landbouwschade². De weergave van de wildaanrijdingen vindt plaats mede op basis van de gegevens vanuit het BOA-registratiesysteem (BRS) en is gevalideerd via de meldkamers van politie. Daarna volgt de weergave van de verschillende tellingen.

Met dit geheel brengen we de effectiviteit van de uitgevoerde maatregelen ten opzichte van de schade en overlast in beeld. De ontheffingen die rechtstreeks en dus buiten de FBE om door de RUD NHN zijn afgegeven, zijn niet verwerkt in dit jaarverslag. Gegevens hiervoor konden niet worden geleverd in de door ons gevraagde termijn.

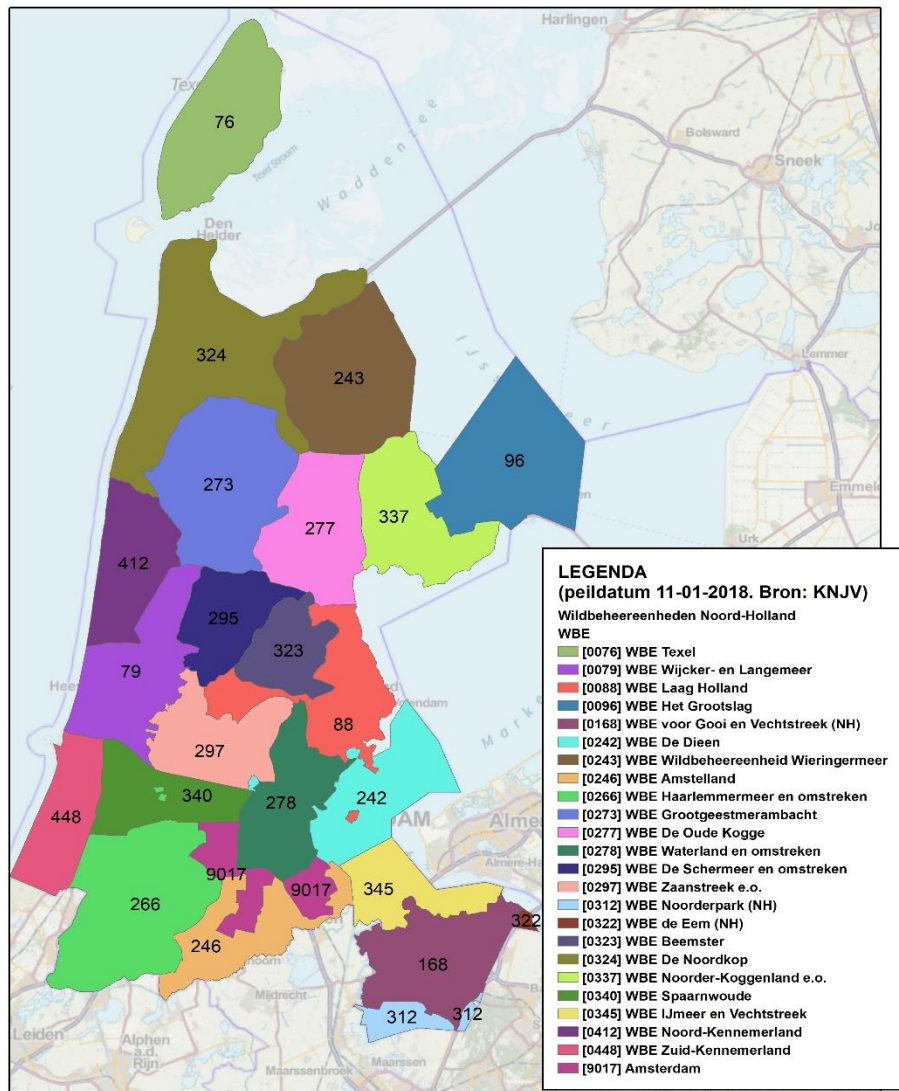
Bovenstaande leidt ertoe dat wij de balans in beeld brengen tussen enerzijds het beheer (met name afschot) en anderzijds landbouwschade, wildaanrijdingen en vogelaanvaringen en de populatieontwikkeling. Het is een tussenstand; dit jaarverslag heeft niet het karakter van een evaluatie van de afzonderlijke Faunabeheerplannen. Op de volgende bladzijde de kaart van alle WBE's, het werkgebied van de FBE Noord-Holland.

Tot slot biedt het laatste deel van het jaarverslag ook een overzicht van onze juridische activiteiten. De uitvoering van het faunabeheer vraagt steeds meer juridische inspanningen.

---

¹ Deze gegevens worden gedurende het jaar bijgehouden door de uitvoerende partijen in onder andere het FRS (faunaregistratiesysteem) en BRS (BOA registratiesysteem).

² De gegevens zijn hierbij alleen de laatste stand van zaken, dan met vermelding van een datum, omdat deze in een later stadium nog kunnen wijzigen, zoals de schadebedragen uit het SRS (schaderegistratiesysteem).

Afbeelding 0: de WBE's van Noord-Holland, het werkgebied van de FBE (Bron: KNJV)

1 FAUNABEHEERRESULTATEN PER BESCHIKBARE ONTHEFFING

De Faunabeheereenheid beschikt over door Gedeputeerde Staten afgegeven ontheffingen en aanwijzingen. Op basis van deze ontheffingen en aanwijzingen geeft de Faunabeheereenheid machtigingen uit aan de uitvoerders. Onderstaand een overzicht van de in 2017 geldige GS-besluiten, met de in het Faunaregistratiesysteem (FRS) gerapporteerde resultaten.

1.1 TOTAALRESULTAAT FAUNABEHEER 2017 PER ONTHEFFINGSTYPE

Voor de verschillende ontheffingen worden in deze paragraaf de resultaten weergegeven. Als eerste een overzicht van het totale afschot en deductie voor 2017. (tabel1) Daarna volgen tabellen met de uitsplitsing per ontheffing en per diersoort.

Tabel 1: Totaal overzicht 2015 t/m 2017: Afschot & reductie per soort ontheffing van Noord-Holland en de vrijstellingen. (Bron: FRS)

Soort ontheffing	Totaal afschot/reductie 2015	Totaal afschot/reductie 2016	Totaal afschot/reductie 2017
Algemene ontheffing	Afschot: 56.293	Afschot: 80.460 369 nesten/ 1.308 eieren	Afschot: 61.706 328 nesten / 1.828 eieren
Perceelgebonden ontheffingen	Afschot: 11.964	Afschot: 6.942	Afschot: 1.588
Gebiedsgebonden ontheffingen	Afschot: 559	Afschot: 555 257 nesten: 1.101 eieren	Afschot: 1.309 150 nesten : 854 eieren
Grofwild ontheffing	Afschot: 19	Afschot: 1.111	Afschot: 1.594
Aanwijzing wildaanrijdingen	Valwild: 127	Valwild: 98	Valwild: 114
Vrijstellingen	N.v.t.	1.150 nesten: 10.600 eieren	Afschot: 31.430 883 nesten : 4068 eieren
Jacht			Afschot: 32.988
Ruivangsten	Vangsten: 37.625	Vangsten: 0	Vangsten: 11.585
TOTAAL:	Afschot: 68.835 Valwild: 127	Afschot: 89.068 Valwild: 98 1.776 nesten/ 13.009 eieren	Afschot: 130.724 Valwild: 114 1.361 nesten/ 6.750 eieren

1.2 ALGEMENE ONTHEFFINGEN

In deze paragraaf alle algemene ontheffingen, met de resultaten per WBE onderverdeeld naar diersoort.

BESLUIT 13 (2014) VOS: geldigheid tot 15 april 2019

Periode: 1 februari t/m 15 juli

Tabel 2: Afschot vossen per wildbeheereenheid in Noord-Holland. (Bron FRS)

WBE	Afschot vossen
Wijcker- en Langemeer (0079)	25
Laag Holland (0088)	8
voor Gooi en Vechtstreek (NH) (0168)	16
De Dieen (0242)	24
Wildbeheereenheid Wieringermeer (0243)	4
Amstelland (0246)	1
St. Jacht- en Faunabeheer Waterland (0260)	1
De Purmer (0263)	3
De Schermeer en omstreken (0295)	10
Zaanstreek e.o. (0297)	40
Beemster (0323)	3
De Noordkop (0324)	60
Noorder-Koggenland e.o. (0337)	17
Spaarnwoude (0340)	14
Noord-Kennemerland (0412)	13
Totaal	239

BESLUIT 13 (2015) BEHEER ZOMERGANZEN: geldigheid tot 3 maart 2020

periode: 1 maart t/m 31 oktober

Tabel 3: Afschot ganzen op de ontheffing zomerganzen per wildbeheereenheid in Noord-Holland. (Bron FRS)

Diersoort per WBE	Afschot
Boerengans (verwilderd)	43
Brandgans	20
Grauwe Gans	2.330
Texel (0076)	2.393
Boerengans (verwilderd)	7
Brandgans	67
Grauwe Gans	1.158
Wijcker- en Langemeer (0079)	1.232
Boerengans (verwilderd)	21
Brandgans	156
Grauwe Gans	2.170
Laag Holland (0088)	2.347
Boerengans (verwilderd)	6
Brandgans	12
Canadese Gans	6
Grauwe Gans	437
Het Grootslag (0096)	461
Boerengans (verwilderd)	1
Brandgans	32
Grauwe Gans	673
t Ouwe Land (0110)	706
Boerengans (verwilderd)	2
Brandgans	23
Canadese Gans	1
Grauwe Gans	1.488

voor Gooi en Vechtstreek (NH) (0168)	1.514
Boerengans (verwilderd)	8
Brandgans	461
Grauwe Gans	2.800
De Dieen (0242)	3.269
Boerengans (verwilderd)	14
Brandgans	178
Grauwe Gans	1.103
Wildbeheereenheid Wieringermeer (0243)	1.295
Boerengans (verwilderd)	12
Brandgans	18
Grauwe Gans	124
Kolgans	18
St. Jacht- en Faunabeheer Waterland (0260)	172
Boerengans (verwilderd)	5
Brandgans	16
Grauwe Gans	1.097
De Purmer (0263)	1.118
Boerengans (verwilderd)	62
Brandgans	118
Canadese Gans	57
Grauwe Gans	1.757
Grootgeestmerambacht (0273)	1.994
Boerengans (verwilderd)	15
Brandgans	160
Grauwe Gans	1.164
De Oude Kogge (0277)	1.339
Boerengans (verwilderd)	67
Brandgans	149
Grauwe Gans	2.698

Waterland en omstreken (0278)	2.914
Boerengans (verwilderd)	157
Brandgans	377
Grauwe Gans	4.142
De Schermeer en omstreken (0295)	4.676
Boerengans (verwilderd)	219
Brandgans	619
Grauwe Gans	5.092
Zaanstreek e.o. (0297)	5.930
Grauwe Gans	199
Noorderpark (NH) (0312)	199
Brandgans	128
Canadese Gans	11
Grauwe Gans	258
de Eem (NH) (0322)	397
Boerengans (verwilderd)	70
Brandgans	335
Grauwe Gans	4.343
Beemster (0323)	4.748
Boerengans (verwilderd)	25
Brandgans	225
Canadese Gans	24
Grauwe Gans	2.626
De Noordkop (0324)	2.900
Boerengans (verwilderd)	15
Brandgans	104
Canadese Gans	5
Grauwe Gans	2.130
Noorder-Koggenland e.o. (0337)	2.254
Boerengans (verwilderd)	3

Brandgans	14
Canadese Gans	2
Grauwe Gans	2.643
IJmeer en Vechtstreek (0345)	2.662
Boerengans (verwilderd)	2
Brandgans	21
Grauwe Gans	145
Banne Wormer, Jisp en Neck (0357)	168
Boerengans (verwilderd)	3
Brandgans	2
Canadese Gans	4
Grauwe Gans	156
Noord-Kennemerland (0412)	165
Boerengans (verwilderd)	5
Grauwe Gans	67
Zuid-Kennemerland (0448)	72
Totaal	44.925

BESLUIT 15 (2016): GEBRUIK GEWEER EENDENKOOI DE HIN: geldigheid tot 1 november 2020

Periode: 1 maart t/m 31 oktober

Deze ontheffing valt onder de rapportage van de zomerganzenontheffing (besluit 13 2015).

Tabel 4: Geen afschot geregistreerd voor de Eendenkooi De Hin in 2017. (Bron FRS)

Geen afschot in 2017 in FRS

BESLUIT 49 (2013) GANZEN SCHIPHOL 10 KM: geldigheid tot 31 december 2018

Periode: jaarrond

Tabel 5: Afschot ganzensoorten op de ontheffing Schiphol in de 10km zone, per wildbeheereenheid in Noord-Holland. (Bron FRS)

Diersoort per WBE	Afschot
Boerengans (verwilderd)	3
Canadese Gans	4
Grauwe Gans	276
Kolgans	1
Nijlgans	101
Wijcker- en Langemeer (0079)	385
Boerengans (verwilderd)	5
Brandgans	17
Canadese Gans	108
Grauwe Gans	2.962
Kolgans	139
Nijlgans	364
Amstelland (0246)	3.595
Boerengans (verwilderd)	225
Brandgans	30
Canadese Gans	147
Grauwe Gans	2.321
Indische gans	6
Kolgans	17
Nijlgans	858
Haarlemmermeer en omstreken (0266)	3.604
Boerengans (verwilderd)	21
Brandgans	134
Canadese Gans	20
Grauwe Gans	3.290

Kolgans	10	
Nijlgans	884	
Zaanstreek e.o. (0297)		4.359
Boerengans (verwilderd)	2	
Brandgans	6	
Canadese Gans	24	
Grauwe Gans	512	
Kolgans	8	
Nijlgans	77	
Spaarnwoude (0340)		629
Canadese Gans	9	
Grauwe Gans	90	
Kolgans	4	
Nijlgans	15	
Zuid-Kennemerland (0448)		118
Totaal		12.690

BESLUIT 51 (2015) BROEDPAREN GANZEN: geldigheid tot 4 maart 2020

Periode: 1 februari t/m 31 maart

Tabel 6: Afschot ganzensoorten op de ontheffing broedparen, per wildbeheereenheid in Noord-Holland. (Bron FRS)

Diersoort per WBE	Afschot	
Boerengans (verwilderd)	4	
Brandgans	1	
Canadese Gans	2	
Grauwe Gans	400	
Texel (0076)		407
Boerengans (verwilderd)	1	
Grauwe Gans	71	

Wijcker- en Langemeer (0079)		72
Boerengans (verwilderd)		3
Brandgans		9
Grauwe Gans		92
Laag Holland (0088)		104
Canadese Gans		3
Grauwe Gans		141
Het Grootslag (0096)		144
Brandgans		5
Grauwe Gans		38
t Ouwe Land (0110)		43
Canadese Gans		4
Grauwe Gans		49
voor Gooi en Vechtstreek (NH) (0168)		53
Boerengans (verwilderd)		2
Brandgans		23
Grauwe Gans		130
De Dieen (0242)		155
Grauwe Gans		71
Wildbeheereenheid Wieringermeer (0243)		71
Brandgans		9
Grauwe Gans		27
Amstelland (0246)		36
Brandgans		7
Grauwe Gans		47
St. Jacht- en Faunabeheer Waterland (0260)		54
Grauwe Gans		85
De Purmer (0263)		85
Boerengans (verwilderd)		14
Brandgans		8

Canadese Gans	2
Grauwe Gans	121
Zwaangans	6
Grootgeestmerambacht (0273)	145
Boerengans (verwilderd)	2
Grauwe Gans	18
De Oude Kogge (0277)	20
Boerengans (verwilderd)	29
Brandgans	32
Grauwe Gans	173
Waterland en omstreken (0278)	234
Boerengans (verwilderd)	42
Brandgans	26
Grauwe Gans	259
De Schermeer en omstreken (0295)	327
Boerengans (verwilderd)	67
Brandgans	82
Canadese Gans	1
Grauwe Gans	464
Zaanstreek e.o. (0297)	614
Grauwe Gans	2
Noorderpark (NH) (0312)	2
Grauwe Gans	17
de Eem (NH) (0322)	17
Boerengans (verwilderd)	3
Brandgans	2
Grauwe Gans	40
Beemster (0323)	45
Boerengans (verwilderd)	8
Brandgans	44

Canadese Gans	13
Grauwe Gans	239
Nijlgans	2
De Noordkop (0324)	306
Brandgans	31
Canadese Gans	1
Grauwe Gans	254
Noorder-Koggenland e.o. (0337)	286
Canadese Gans	5
Grauwe Gans	167
IJmeer en Vechtstreek (0345)	172
Boerengans (verwilderd)	1
Grauwe Gans	1
Banne Wormer, Jisp en Neck (0357)	2
Grauwe Gans	23
Noord-Kennemerland (0412)	23
Totaal	3.417

BESLUIT 58 (2013) NESTBEHANDELING SCHIPHOL 20KM: geldigheid tot 1 april 2018

Periode: jaarrond

Tabel 7: Reductie van eieren en nesten op de ontheffing nestbehandeling Schiphol 0-20 km, per wildbeheereenheid in Noord-Holland. (Bron FRS)

Diersoort per WBE	Aantal Eieren	Aantal nesten
Brandgans	200	34
Grauwe gans	448	70
Nijlgans	24	4
Amstelland (0246)	672	108
Grauwe gans	191	27
De Noordkop (0324)	191	27

Canadese gans	4	1
Grauwe gans	249	51
Nijlgans	12	2
Haarlemmermeer en omstreken (0266)	265	54
Grauwe gans	24	6
Het Grootslag (0096)	24	6
Grauwe gans	676	133
Spaarnwoude (0340)	676	133
Totaal	1.828	328

1.3 PERCEELSGEBONDEN ONTHEFFINGEN

Hieronder alle voor 2017 geldige perceelsgebonden ontheffingen, met de resultaten onderverdeeld naar diersoort per WBE.

BESLUIT 11 (2014) SCHADEBESTRIJDING MEERKOET: geldigheid tot 16 april 2019

Periode: 1 oktober t/m 1 juni

Meerkoet is op de vrijstelling gerapporteerd.

Tabel 8: Geen afschot geregistreerd op de ontheffing schadebestrijding meerkoet. (Bron FRS)

Geen afschot in FRS

BESLUIT 12 (2014) SCHADEBESTRIJDING EKSTER: geldigheid tot 16 april 2018

Periode: 15 juni t/m 15 november

Ekster is op de vrijstelling gerapporteerd.

Tabel 9: Geen afschot geregistreerd op de ontheffing schadebestrijding ekster. (Bron FRS)

Geen afschot in FRS

BESLUIT 14 (2015) SCHADEBESTRIJDING ZOMERGANZEN: GELDIGHEID TOT 3 MAART 2020

Periode: 1 maart t/m 31 oktober

Een groot gedeelte van het afschot van de knobbelzwaan is op de vrijstelling gerapporteerd.

Tabel 10: Afschot van ganzen voor de ontheffing schadebestrijding zomerganzen, per wildbeheereenheid in Noord-Holland. (Bron FRS)

Diersoort per WBE	Afschot
Brandgans	9
Grootgeestmerambacht (0273)	9
Brandgans	4
Grauwe Gans	6
De Schermeer en omstreken (0295)	10
Brandgans	4
Grauwe Gans	32
De Noordkop (0324)	36
Totaal	55

BESLUIT 17 (2014) SCHADEBESTRIJDING KNOBBELZWAAN: geldigheid tot 15 april 2019

Periode: jaarrond

Tabel 10: Afschot van knobbelzwanen op de ontheffing schadebestrijding knobbelzwaan, per wildbeheereenheid in Noord-Holland. (Bron FRS)

WBE	Afschot knobbelzwaan
Grootgeestmerambacht (0273)	3
De Schermeer en omstreken (0295)	11
Noorder-Koggenland e.o. (0337)	18
Totaal	32

BESLUIT 43 (2015) SCHADEBESTRIJDING OVERWINTERENDE GANS: geldigheid tot 1 maart 2017

Periode: 1 november t/m eind februari

Tabel 11: Afschot van ganzen op de ontheffing schadebestrijding overwinterende gans, per wildbeheereenheid in Noord-Holland. (Bron FRS)

Diersoort per WBE	Afschot
Grauwe Gans	145
Kolgans	45
Texel (0076)	190
Grauwe Gans	5
Wildbeheereenheid Wieringermeer (0243)	5
Grauwe Gans	5
Kolgans	2
De Purmer (0263)	7
Boerengans (verwilderd)	2
Brandgans	1
Grauwe Gans	64
Kolgans	12
De Schermeer en omstreken (0295)	79
Boerengans (verwilderd)	20
Grauwe Gans	152
Kolgans	57
Beemster (0323)	229
Boerengans (verwilderd)	1
Brandgans	41
Grauwe Gans	86
Kolgans	8
De Noordkop (0324)	136
Brandgans	1
Grauwe Gans	4
Kolgans	2

Noorder-Koggenland e.o. (0337)	7
Totaal	653

BESLUIT 45 (2015) SCHADEBESTRIJDING SMIENT: geldigheid tot 1 april 2019

Periode: 1 oktober t/m 31 maart

Deze ontheffing is maar een gedeelte van het jaar opengesteld geweest, wegens juridische procedure.

Tabel 12: Afschot van smienten op de ontheffing schadebestrijding smient, per wildbeheereenheid in Noord-Holland. (Bron FRS)

WBE	Afschot Smienten
Laag Holland (0088)	100
De Dieen (0242)	1
Grootgeestmerambacht (0273)	76
De Oude Kogge (0277)	101
Waterland en omstreken (0278)	30
De Schermeer en omstreken (0295)	54
Zaanstreek e.o. (0297)	229
Beemster (0323)	197
Noorder-Koggenland e.o. (0337)	60
Totaal	848

1.4 GEBIEDSGEBONDEN ONTHEFFINGEN

In deze paragraaf alle resultaten van het faunabeheer op gebiedsgebonden ontheffingen, onverdeeld naar diersoort per WBE.

BESLUIT 20 (2017) AANWIJZING VANGACTIES 10/20KM ZONE SCHIPHOL

Periode: 15 mei t/m 9 juli

De aanwijzing was geheel ten behoeve van de uitvoering van Duke Faunabeheer.

Tabel 13: Resultaat van de vangacties op de aanwijzing vangacties 10/20km zone van Schiphol, per wildbeheereenheid in Noord-Holland. (Bron FRS)

WBE	Vangsten Grauwe ganzen binnen de 20 km
Duke Faunabeheer	2.047
Totaal	2.047

BESLUIT 22 (2014) AANWIJZING DEELGEBIEDEN SCHIPHOL: geldigheid tot 1 april 2018

Periode: jaarrond, behalve kolgans en brandgans

Tabel 14: Resultaat van de reductie van eieren en nesten in verschillende deelgebieden t.b.v. Schiphol, per wildbeheereenheid in Noord-Holland. (Bron FRS)

Diersoort per WBE	Afschot	Aantal eieren	Aantal nesten
Brandgans	11	0	0
Canadese gans	5	4	1
Grauwe Gans	14	249	51
Nijlgans	4	12	2
Amstelland	34	265	54
Brandgans	18	200	34
Grauwe Gans	278	365	58
Canadese Gans	14	0	0
Nijlgans	91	24	4
Haarlemmermeer en omstreken	401	589	96
Totaal	435	854	150

1.5 GROFWILD ONTHEFFING

BESLUIT 50 (2015) DAMHERTEN BUITEN LEEFBEBIED: geldigheid tot 18 november 2020

BESLUIT 49 (2015) DAMHERTEN BINNEN LEEFGEBIED: geldigheid tot 18 november 2020

Periode: jaarrond

Tabel 15: Afschot van damherten op de grofwild ontheffing, per wildbeheereenheid in Noord-Holland. (Bron FRS)

WBE	Afschot damherten buiten en binnen leefgebied
Buiten leefgebied	60
Binnen leefgebied	1.534
Zuid-Kennemerland (0448)	1.594
Totaal	1.594

1.6 OPDRACHT VALWILD

BESLUIT 39 (2014) AANWIJZING WILDAANRIJDINGEN: GELDIGHEID TOT 2 OKTOBER 2019

Periode: jaarrond

Tabel 16: Resultaat van de afhandelingen van valwild op de ontheffing wildaanrijdingen in Noord-Holland. (Bron FRS)

Diersoort per WBE	Valwild aantallen
Damhert	47
Ree	67
Totaal	114

1.7 VRIJSTELLINGEN

LANDELIJKE VRIJSTELLING

Landelijk vrijgesteld zijn de volgende 6 soorten:

- 1) Konijn,
- 2) Houtduif,
- 3) Vos,
- 4) Canadese gans,
- 5) Kraai,
- 6) Kauw.

Tabel 16: Afschot per wildbeheereenheid in Noord-Holland op basis van de landelijke vrijstelling. (Bron FRS)

WBE / vrijgestelde soorten	Canadese gans	Houtduif	Kauw	Konijn	Vos	Zwarte Kraai	Totaal
Texel (0076)	4	41	105			55	205
Wijcker- en Langemeer (0079) (+1 gerapporteerde mol)	6	700	943	25	29	325	2.028
Laag Holland (0088)	58	11	32		9	54	164
Het Grootslag (0096)	26	295	187	9	10	54	581
t Ouwe Land (0110)	4	148	59			54	265
voor Gooi en Vechtstreek (NH) (0168)	29	58	8		10	13	118
De Dieen (0242)	2	6	63		12	64	147
Wildbeheereenheid Wieringermeer (0243)	17	949	443		38	196	1.643
Amstelland (0246)	4	213	81		3	100	401
St. Jacht- en Faunabeheer Waterland (0260)			1			9	10
De Purmer (0263)	3	231	103		11	136	484
Haarlemmermeer en omstreken (0266)	24	5.559	527	423	19	402	6.954
Grootgeestmerambacht (0273)	60	957	475	5	9	443	1.949
De Oude Kogge (0277)	20	738	396		6	322	1.482
Waterland en omstreken (0278)	117	3	37		6	99	262
De Schermeer en omstreken (0295)	136	551	220		20	143	1.070
Zaanstreek e.o. (0297)	13	49	57		18	112	249
Noorderpark (NH) (0312)		26		9		20	55

de Eem (NH) (0322)	40						40
Beemster (0323)	4	1.337	250		12	145	1.748
De Noordkop (0324)	57	413	641	178	107	351	1.747
Noorder-Koggenland e.o. (0337)	34	527	378	18	16	52	1.025
Spaarnwoude (0340)					11	6	17
IJmeer en Vechtstreek (0345)	4	227	118	39	37	392	817
Banne Wormer, Jisp en Neck (0357)						1	1
Noord-Kennemerland (0412)	17	145	136		48	189	535
Zuid-Kennemerland (0448)	8		1				9
Totaal	687	13.184	5.261	706	431	3.737	24.006

PROVINCIALE VRIJSTELLING

In Noord-Holland zijn door de Provincie de volgende 10 soorten vrijgesteld:

- 1) Boerengans/Hybride,
- 2) Brandgans,
- 3) Ekster,
- 4) Gaai,
- 5) Grauwe gans,
- 6) Knobbelzwaan,
- 7) Kolgans,
- 8) Meerkoet,
- 9) Spreeuw,
- 10) Wilde eend.

Deze soorten zijn vrijgesteld in geval van directe schadebestrijding. Hieronder de resultaten van het afschot op deze onder de vrijstelling gerapporteerde soorten per WBE uit FRS.

Tabel 17: Afschot per wildbeheereenheid in Noord-Holland op basis van de Provinciale vrijstelling. (Bron FRS)

Diersoort per WBE	Boerengans	Brandgans	Ekster	Gaai	Grauwe gans	Knobbelzwaan	Kolgans	Meerkoet	Wilde eend	Totaal
Texel (0076)		0			183					183
Wijcker- en Langemeer (0079)					18					8
Laag Holland (0088)	19	26			221	6	19	2		293
Het Grootslag (0096)					135	6		15		156
t Ouwe Land (0110)					58	15		5		78
voor Gooi en Vechtstreek (NH) (0168)					365	6	31		4	406
De Dieen (0242)		109			178	21	207	19		534
Wildbeheereenheid Wieringermeer (0243)	8	3			95					106
Amstelland (0246)					49	44		36		129
St. Jacht- en Faunabeheer Waterland (0260)	1	22			255	38				316
De Purmer (0263)					7	158				165
Haarlemmermeer en omstreken (0266)	29	14			192	82		619	20	956
Grootgeestmerambacht (0273)	15	5			136	116		118		390
De Oude Kogge (0277)		5			78	66		82		231
Waterland en omstreken (0278)	21	10			69	52	5			157
De Schermeer en omstreken (0295)	1	29			491	47	11	2		581
Zaanstreek e.o. (0297)	8	4			217	137	7	18		391
Noorderpark (NH) (0312)					6					6
de Eem (NH) (0322)	1						11			12
Beemster (0323)	70	140			727	88	25			1.050
De Noordkop (0324)		41			197	72	11	154	8	483
Noorder-Koggenland e.o. (0337)		6	41	1	59	131	3	14	5	260
Spaarnwoude (0340)					31					31
IJmeer en Vechtstreek (0345)					197	116	27	84	8	432
Banne Wormer, Jisp en Neck (0357)	3	3			95					101
Noord-Kennemerland (0412)					70					70
Zuid-Kennemerland (0448)										0
Totaal	176	417	41	1	4.129	1.201	357	1.168	45	7.535

Tabel 18: Resultaten van de eieren en nesten reductie per wildbeheereenheid in Noord-Holland op basis van de Provinciale vrijstelling. (Bron FRS)

WBE	Aantal eieren	Aantal nesten
Amsterdam	878	314
Amstelland	864	209
Beemster	35	7
De Noordkop	876	112
De Purmer	6	0
Grootgeestmerambacht	82	9
Haarlemmermeer en omstreken	1.040	182
Spaarnwoude	25	8
St. Jacht- en Faunabeheer Waterland	100	20
Zaanstreek e.o.	162	22
Totaal	4.068	883

Tabel 19: Resultaat van eieren en nesten reductie per diersoort op basis van de Provinciale vrijstelling. (Bron FRS)

Diersoort	Aantal eieren	Aantal nesten
Knobbelzwaan	41	7
Boerengans (verwilderd)	67	12
Canadese gans	27	5
Grauwe gans	3.933	585
Kolgans		1
Totaal	4.068	883

1.8 JACHT RAPPORTAGE

Tabel 20: Resultaat van de benutting van de wildsoorten: Fazant, Haas, Houtduif, Konijn en Wilde eend. (Bron FRS)

Diersoort per WBE	Fazant	Haas	Houtduif	Konijn	Wilde Eend	Totaal
Amstelland (0246)	7	374	136	0	469	986
Banne Wormer, Jisp en Neck (0357)	0	0	0	0	4	4
Beemster (0323)	15	566	7	0	838	1.426
De Dieen (0242)	25	298	6	0	824	1.153
De Noordkop (0324)	38	1.073	718	15	2.051	3.895
De Oude Kogge (0277)	20	1.566	245	7	1.276	3.114
De Purmer (0263)	13	10	3	0	515	541
De Schermeer en omstreken (0295)	54	234	15	0	1.108	1.411
Grootgeestmerambacht (0273)	33	1.622	186	0	1.583	3.424
Haarlemmermeer en omstreken (0266)	131	1.293	465	88	1.110	3.087
Het Grootslag (0096)	10	385	135	1	551	1.082
IJmeer en Vechtstreek (0345)	0	201	239	1	777	1.218
Laag Holland (0088)	49	705	374	3	902	2.033
Noorder-Koggenland e.o. (0337)	51	974	214	24	990	2.253
Noorderpark (NH) (0312)	0	3	0	11	8	22
Noord-Kennemerland (0412)	1	115	25	2	398	541
Spaarnwoude (0340)	3	5	0	0	16	24
St. Jacht- en Faunabeheer Waterland (0260)	7	0	0	0	64	71
t Ouwe Land (0110)	3	327	64	0	242	636
Texel (0076)	60	509	58	1	205	833
voor Gooi en Vechtstreek (NH) (0168)	0	26	49	0	105	180
Waterland en omstreken (0278)	4	224	7	0	355	590
Wijcker- en Langemeer (0079)	24	188	18	0	430	660
Wildbeheereenheid Wieringermeer (0243)	122	957	148	5	902	2.134
Zaanstreek e.o. (0297)	29	217	85	0	1.339	1.670
Totaal	699	11.872	3.197	158	17.062	32.988

1.9 WERENDE MIDDELEN

Hierbij de geregistreerde inzet van verschillende activiteiten waaronder de werende middelen. Inzet van werende middelen is in een ontheffing verplicht voorafgaand aan het gebruik van het geweer. Veel inzet van deze middelen wordt niet geregistreerd omdat niet iedereen een machtiging voor schadebestrijding met het geweer aanvraagt en inzet van de werende middelen zonder geweer gewoon mogen zonder machtiging en registratie. Om toch een beeld te geven welke middelen er onder de diverse machtigingen zijn ingezet, hieronder een overzicht. Daarbij nog de opmerking dat de inzet van het geweer, zij voor jacht of schadebestrijding, in alle gevallen ook een (soms tijdelijk) verjagend effect heeft. Een analyse van de ontwikkeling van populaties op grond van de inzet van werende middelen is niet mogelijk, omdat het verband niet te leggen is, deze middelen reduceren nooit de populatie.

Tabel 21: Overzicht van voorbeelden van de inzet van werende middelen, zoals gerapporteerd in FRS. (Bron FRS)

Ingezette activiteiten	Aantal
Afschot jachtsoorten	3.408
Anders	950
Bejaagd (= aan verjaging ondersteunend afschot)	36.664
Camouflagenetten	1
Flitslampen	6
Flitsmolens	1
Gevangen en gedood	23
Geweer (als akoestisch middel)	1.337
Knalapparaat	38
Kunstmatige lichtbronnen	437
Landbouwvoertuigen	108
Nabootsing roofvogel	6
Nestreductie	39
Schriklint/koord	6
Stokken met linten / vlaggen	33
Verjaging overig	1.316
Vlaggen	12
Vogelafweerpistool	721
Vogelverschrikkers	4
Totaal	45.110

2.0 TOTAAL RESULTAAT FAUNABEHEER PER DIERSOORT

Bij een vergelijking van 2016 met 2017 moet worden opgemerkt dat in 2016 geen jachtcijfers zijn gerapporteerd in FRS en meegenomen in onderstaand overzicht. Dat geeft een beperking voor de vergelijking van een aantal diersoorten: de jachtsoorten.

Tabel 22: Totaalresultaat van het afschot en de reductie voor 2016 en 2017. (Bron: FRS)

Diersoort	Afschot 2016	Reductie 2016	Afschot 2017	Reductie 2017
Gaai	20		1	
Ekster	69		41	
Meerkoet	703		1.168	
Knobbelzwaan	856	1 ei	1.233	7 nesten : 41 eieren
Smient	832		848	
Vos	498		670	
Boerengans (verwilderd)	1.672	1 nest: 28 eieren	1.393	12 nesten : 67 eieren
Brandgans	4.455	213 nesten: 1.282 eieren	4.207	68 nesten : 400 eieren
Canadese gans	3.411	6 nesten: 29 eieren	1.159	7 nesten : 35 eieren
Grauwe gans	74.333	1.543 nesten: 11.337 eieren	59.409	1.254 nesten : 6.135 eieren
Indische gans	10		6	
Nijlgans	1.864	13 nesten: 332 eieren	2.396	12 nesten : 72 eieren
Kolgans	1.099		680	1 nest
Damhert	1.111		1.594	
Wilde eend	10.419		17.107	
Haas	7.062		11.879	
Fazant	393		692	
Konijn	512		864	
Houtduif	14.638		16.381	
Zwarte kraai	4.978		3.737	
Kauw	8.286		5.259	
Zwaangans			16	
Huiskraai			5	
Totaal:	137.222	1.776 nesten : 13.009 eieren	130.724	1.361 nesten : 6.750 eieren

2.1 NATURA 2000 GEBIEDEN

Noord-Holland heeft 19 Natura2000 gebieden: dit zijn gebieden met een apart beschermingsregime. Het faunabeheer in deze gebieden is uiterst beperkt en betreft in Noord-Holland voornamelijk ganzenbeheer en mogelijk vossen.

De rapportage en analyse voor de Natura 2000 gebieden kan nog niet worden opgenomen dit jaar, redenen hiervoor:

- 1) Er zijn voor 2017 geen telgegevens van de zomerganzen voor de Natura2000 gebieden apart gerapporteerd en daarmee niet beschikbaar.
- 2) En afschotcijfers zijn door technische oorzaken nog niet tijdig voor dit jaarverslag beschikbaar.

Naam Natura 2000 gebied
Abtskolk & de Putten
Duinen Den Helder Callantsoog
Duinen en Lage Land Texel
Eemmeer en Gooimeer zuidoever
Eilandspolder
IJsselmeer
Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske
Kennemerland zuid
Markermeer, IJmeer
Naardermeer
Noord-Hollands Duinreservaat
Noordzee kustzone
Oostelijke Vechtplassen
Polder Westzaan
Polder Zeevang
Schoorlse Duinen
Waddenzee
Wormer en Jisperveld & Kalverpolder
Zwanewater/Pettemerduinen

2 RESULTATEN GANZENBEHEER SCHIPHOL EN OMGEVING

Het ganzenbeheer rondom Schiphol is geregeld met een eigen faunabeheerplan en aparte ontheffingen. Het beheer rondom Schiphol is hoofdzakelijk gericht op de luchtverkeersveiligheid. Een aanvaring met een vogel in de motor van een vliegtuig heeft vaak grote gevolgen voor de veiligheid van het vliegtuig en de omgeving op de grond in geval van noodlanding en veroorzaakt daarnaast ook grote materiele schade. In 2016 waren er 3 ernstige incidenten bij het opstijgen waarbij een vliegtuig in nood kwam en er S.O.S. moest worden afgegeven naar de verkeerstoren. Ganzen zijn natuurlijk niet de enige vogels op en rond Schiphol, er zijn meer soorten die een hoog risico vormen voor de vliegveiligheid. Maar omdat ganzen in grote getalen aanwezig zijn en of overvliegen, is het beheer via de FBE daarop gefocust.

2.1 ONTHEFFINGEN SCHIPHOL

Hieronder de resultaten van de ontheffingen voor Schiphol, apart nogmaals vermeld.

Tabel 23: Samenvattend overzicht van de Schiphol ontheffingen. (Bron: FRS)

Algemene ontheffingen	Geldigheid / periode	Totaal 2017
Besluit 49 (2013) Ganzen Schiphol 10 km	Geldigheid: tot 31 december 2018 Periode: jaarrond	Afschot: 12.702
Besluit 58 (2013) Nestbehandeling Schiphol 20 km zone	Geldigheid: tot 1 april 2018 Periode: jaarrond	328 nesten: 1.828 eieren
Aanwijzing	Geldigheid / periode	Totaal per besluit
Besluit 20 (2017) vangacties 10/20km zone Schiphol	Geldigheid: 2017 Periode: 15 mei t/m 9 juli	Vangsten: 2.047
Besluit 22 (2014) Deelgebieden Schiphol	Geldigheid: tot 1 april 2018 Periode: jaarrond	Afschot: 555 150 nesten: 854 eieren

2.2 RUIVANGSTEN

Al sinds enige jaren wordt in Noord-Holland in het kader van de vliegveiligheid ruiende ganzen gevangen binnen de 0-20 km zone. Vanaf 2015 zijn er ook vangsten gedaan in verband met de oplopende schadeproblematiek in de landbouw, dat zijn de vangsten buiten de 20 km zone. In 2016 hebben er geen ruivangsten plaatsgevonden omdat het gebruik van de vangkraal werd aangevochten en de rechter in eerste instantie meeging met de argumentatie van de eisende partij. In hoger beroep is dit echter weer herroepen en konden er weer ruivangsten worden uitgevoerd met de vangkraal. In 2017 zijn er weer ruivangsten gedaan. Het resultaat is achter gebleven bij 2015, de verklaring hiervoor is in ieder geval een combinatie van onderstaande redenen, maar ook omdat hier alleen de resultaten van Noord-Holland zijn weergegeven terwijl er in dezelfde periode ook gevangen is in provincie Zuid-Holland en Utrecht.

- de groepen waren kleiner,
- de verstoring van verschillende vangacties door een actiegroep,
- de weersomstandigheden gaven op een aantal vangdagen een negatief effect op de vangacties,
- de ganzen zaten soms juist in gebieden waarin ze niet gevangen mochten worden,
- er zijn vangacties stilgelegd omdat het quotum al was bereikt o.b.v. telcijfers 2016, na de zomertelling van 2017 lag het aantal dusdanig hoger dat er wel weer beheerd kon worden, maar niet meer door middel van vangacties.

Hieronder staan de ruivangsten weergegeven voor de jaren 2012 t/m 2017. De ruivangsten zijn dus een onderdeel van het ganzenbeheer voor Schiphol.

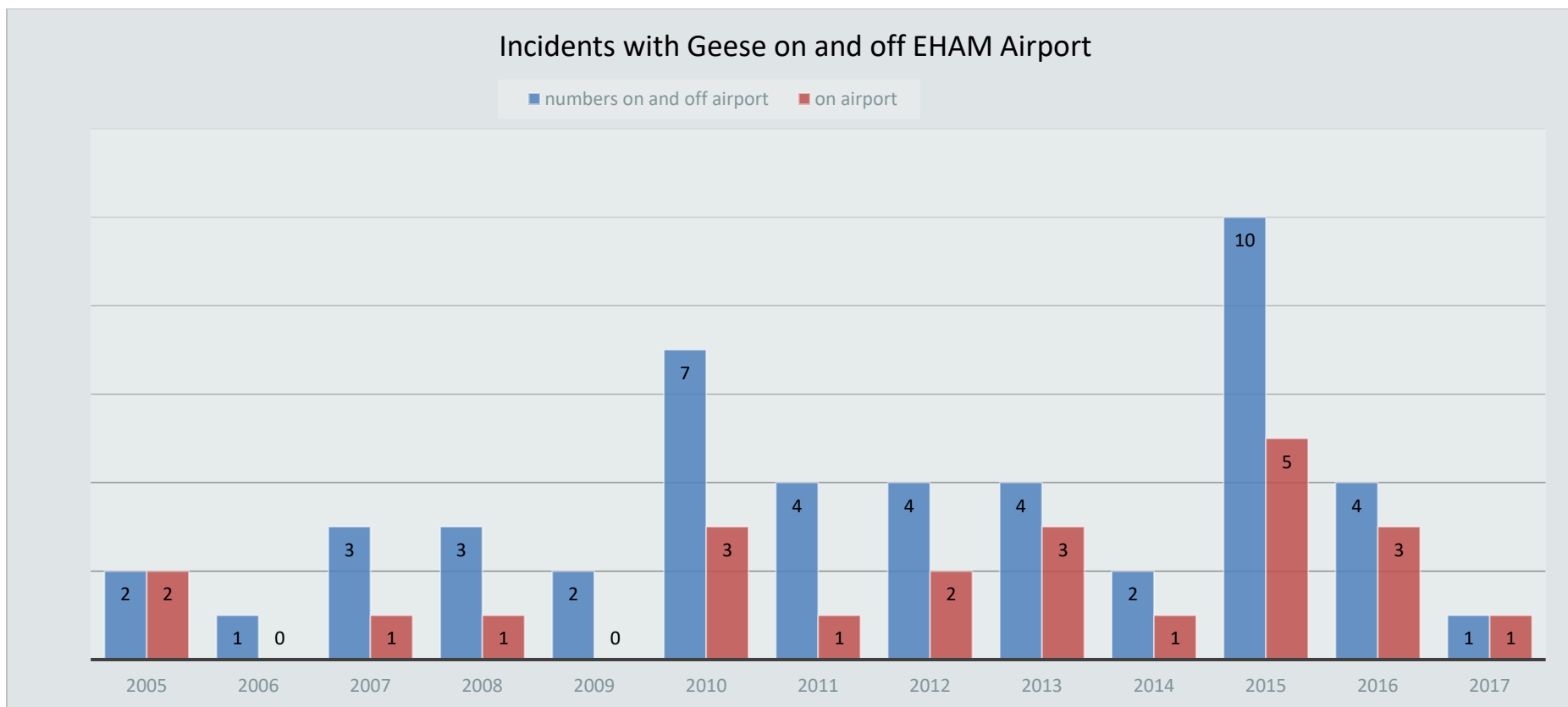
Tabel 24: Overzicht van de ruivangsten door de jaren heen. (Bron: FRS en eerdere FBE jaarverslagen)

Diersoort	Jaar	2012	2013	2014	2015	2015	2016	2017	2017
		Binnen 20 km	Binnen 20 km	Binnen 20 km	Binnen 20 km	Buiten 20 km	Geen vangsten	Binnen 20 km	Buiten 20 km
Boerengans (verwilderd)		0	0	0	30	16		0	0
Brandgans		0	0	222	0	21.960		6	1.540
Canadese gans		0	1	0	0	0		0	511
Grauwe gans		5.064	4.730	3.100	2.514	11.910		2.041	7.487
Subtotaal:		5.064	4.731	3.322	2.544	35.081	0	2.047	9.538
Totaal:		5.064	4.731	3.322	37.625		0	11.585	

2.3 BIRD STRIKES

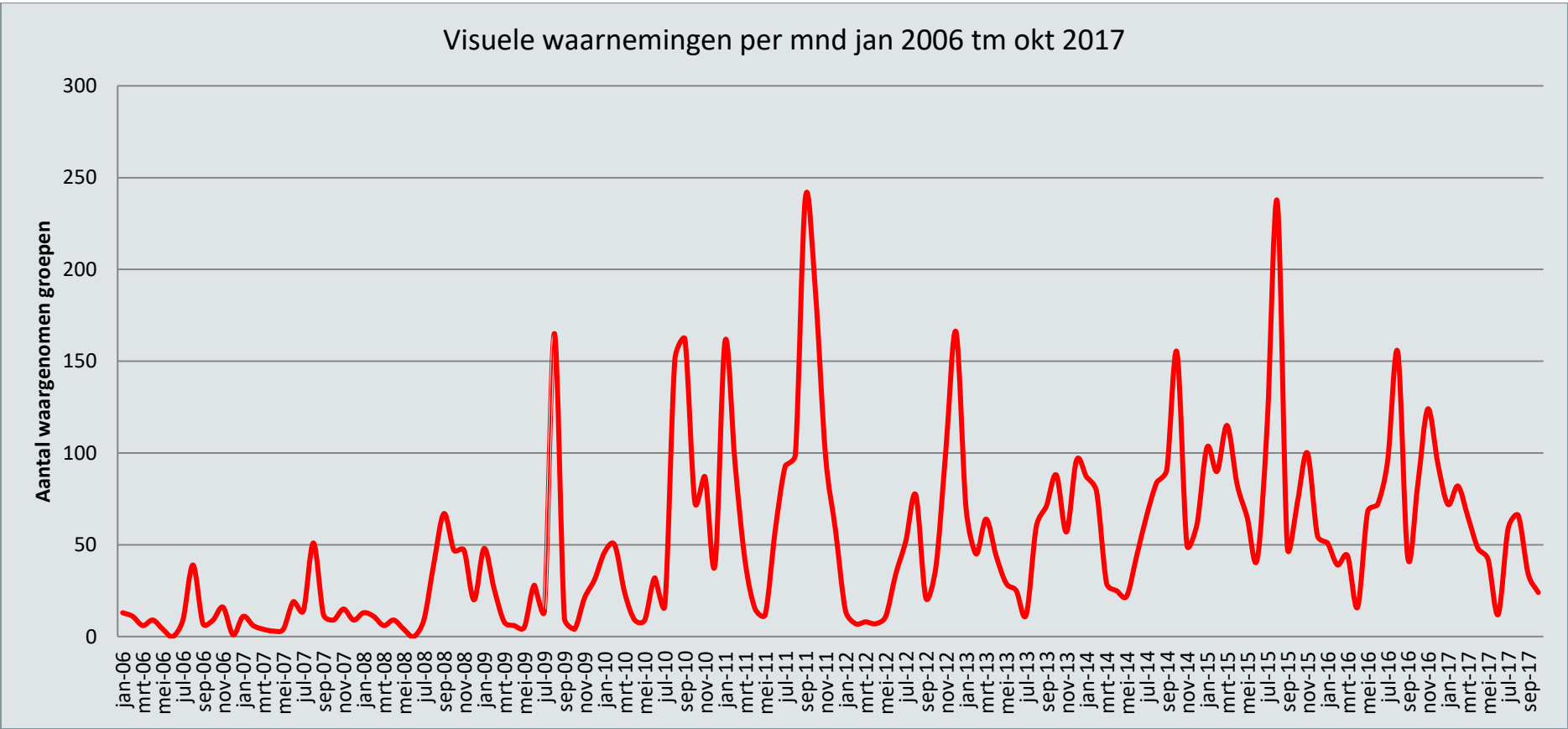
Bird strikes zijn incidenten (aanvaringen) met vogels die dermate ernstig zijn dat een toestel vaak moet terugkeren naar de grond. In de onderstaande tabel zijn het aantal incidenten (zowel tijdens de start als landing) met vogels weergegeven, die op de luchthaven zijn gemeld. De blauwe balken in de grafiek geven de cumulatieve aantallen weer binnen en buiten de hekken van het Schiphol terrein, de rode balken geven de aantallen binnen de hekken.

Grafiek 25: Overzicht van de vogelaanvaringen binnen de hekken van Schiphol (on airport) en daarnaast alle vogelaanvaringen met het luchtverkeer van/naar Schiphol. (Bron: Schiphol)

Op Schiphol worden de ganzen en andere vogels op verschillende manieren gemonitord, bijvoorbeeld door visueel waarnemen & het tellen van groepen. In onderstaande grafiek gaat het om het aantal groepen, het aantal vogels per groep blijft buiten beschouwing. De afdeling Bird control van Schiphol doet onderstaande waarnemingen al jaren op dezelfde manier, tijdens hun rondes langs de start- & landingsbanen.

Grafiek 26: Overzicht van waargenomen groepen ganzen op en rond de start- & landingsbanen van Schiphol . (Bron: Schiphol)

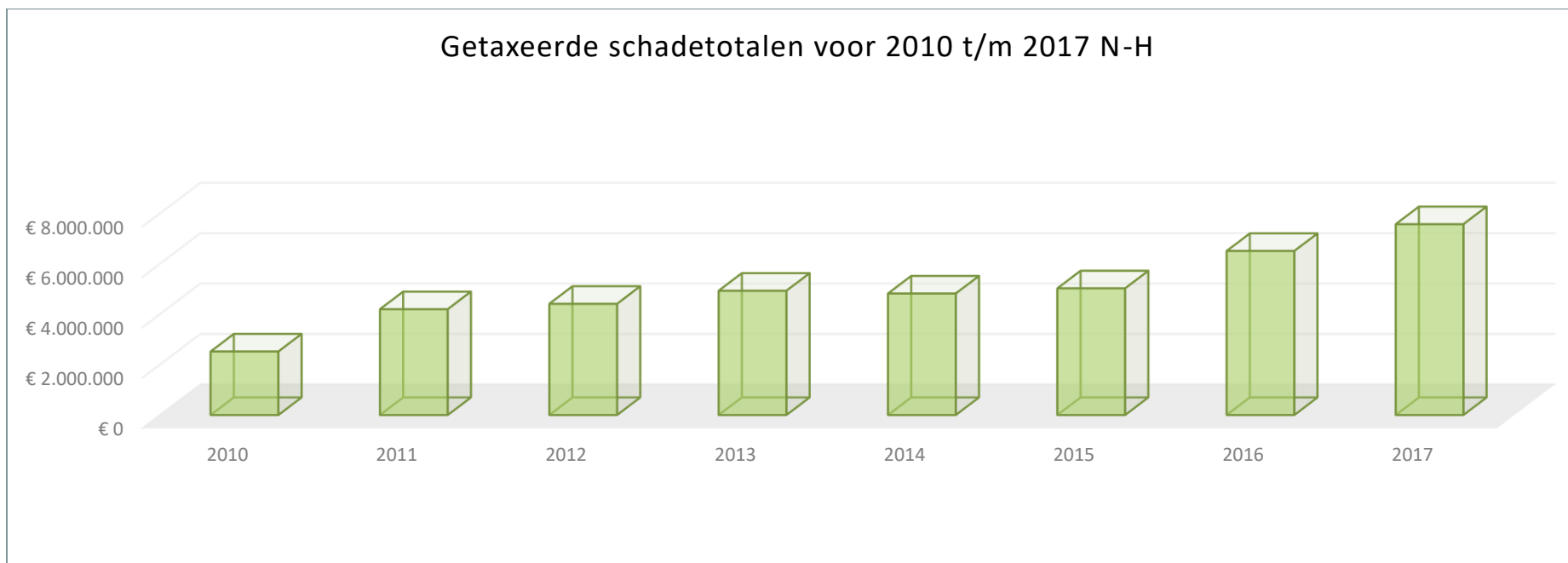
3 SCHADECIJFERS NOORD-HOLLAND

Dit hoofdstuk biedt inzicht in de door taxateurs van het Faunafonds getaxeerde schadebedragen van het jaar van melding. De schadecijfers zijn afkomstig van het faunafonds, deze cijfers kunnen mogelijk nog enigszins wijzigen, maar geven wel een goede indicatie voor 2017. De schadecijfers fluctueren licht, in totaal is wel een stijgende trend te zien (grafiek). Zo was er in 2014 een lichte daling ten opzichten van 2013, om daarna vanaf 2015 te gaan stijgen.

Tabel 27 : Schadebedragen alle diersoorten voor Noord-Holland per jaar. (Bron: Bij12, februari 2018)

Schade per jaar	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Bedrag	€ 2.521.656	€ 4.201.145	€ 4.415.282	€ 4.933.858	€ 4.824.037	€ 5.028.315	€ 6.511.962	€ 7.576.172

Grafiek 28 : Schadebedragen alle diersoorten voor Noord-Holland per jaar. (Bron: Bij12, februari 2018)

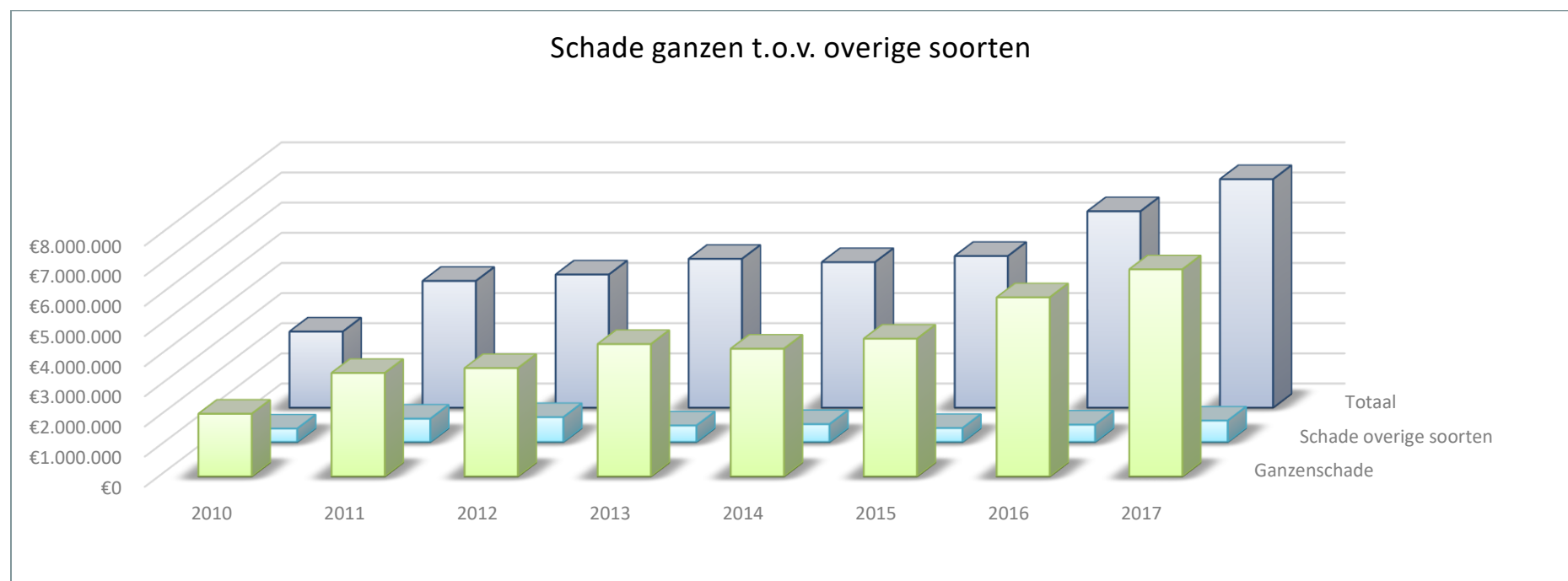

De stijging van het totale schadebedrag, wordt voornamelijk veroorzaakt door ganzenschade, zoals de onderstaande tabel en grafiek weergeven. De schade van de overige diersoorten is ook toegenomen, zo ook van 2016 naar 2017 van € 574.465 voor 2016 naar € 709.437 in 2017.

Tabel 29: Schadebedragen voor Noord-Holland per jaar, gesplitst voor ganzen en overige diersoorten. (Bron: Bij12, februari 2018)

Schade per jaar	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ganzen	€ 2.076.543	€ 3.429.016	€ 3.590.639	€ 4.388.502	€ 4.233.327	€ 4.466.274	€ 5.937.497	€ 6.866.735
Overige dieren	€ 445.113	€ 772.19	€ 824.643	€ 545.356	€ 590.710	€ 462.041	€ 574.465	€ 709.437
Totaal	€ 2.521.656	€ 4.201.145	€ 4.415.282	€ 4.933.858	€ 4.824.037	€ 5.028.315	€ 6.511.962	€ 7.576.172

Grafiek 30: Schadebedragen voor Noord-Holland per jaar, gesplitst voor ganzen en overige diersoorten. (Bron: Bij12 februari 2018)

De schadeontwikkeling door de jaren heen komt door schade van verschillende diersoorten, deze worden hier weergegeven in een totaaloverzicht.

Tabel 31 : Schadebedragen per diersoort voor Noord-Holland per jaar. (Bron: Bij12, februari 2018)

Diersoort	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Haas	€ 8.763	€ 369	€ 1.960	€ 987		€ 3.552		€ 492
Fazant	€ 549							
Wilde eend	€ 8.426	€ 6.896	€ 8.135	€ 6.664	€ 5.482	€ 8.700	€ 26.650	€ 23.658
Houtduif	€ 3.013	€ 1.692	€ 388	€ 461	€ 13			€ 80.695
Kolgans	€ 270.797	€ 398.889	€ 379.397	€ 441.639	€ 372.733	€ 451.263	€ 560.993	€ 501.349
Grauwe gans	€ 1.673.382	€ 2.761.852	€ 2.925.564	€ 3.471.486	€ 3.484.338	€ 3.647.491	€ 4.659.663	€ 5.604.367
Rietgans	€ 5.856		€ 1.620	€ 1.359				
Kleine rietgans	€ 685	€ 2.250	€ 844	€ 1.359	€ 215			
Brandgans	€ 78.613	€ 185.354	€ 181.815	€ 323.718	€ 270.403	€ 320.123	€ 490.721	€ 593.075
Rotgans	€ 42.627	€ 64.242	€ 80.720	€ 126.253	€ 81.328	€ 110.143	€ 184.780	€ 116.776
Nijlgans	€ 2.892	€ 6.162	€ 7.266	€ 10.982	€ 8.712	€ 18.284	€ 29.004	€ 28.160
Canadagans	€ 1.284	€ 8.710	€ 12.788	€ 11.458	€ 13.360	€ 18.411	€ 11.052	€ 22.966
Boerengans e.d.	€ 407	€ 1.557	€ 625	€ 248	€ 2.238	€ 559	€ 1.284	€ 42
Wilde zwaan/ kleine zwaan		€ 1.530		€ 37	€ 807	€ 634	€ 3.875	€ 841
Knobbelzwaan	€ 27.939	€ 44.969	€ 26.539	€ 29.079	€ 14.500	€ 24.817	€ 21.029	€ 50.644
Bergeend		€ 68		€ 272	€ 1.019			
Smient	€ 243.481	€ 540.126	€ 378.553	€ 411.000	€ 387.917	€ 323.877	€ 432.251	€ 562.771
Meerkoet	€ 1.164	€ 6.364	€ 1.481	€ 1.612	€ 7.480	€ 2.632	€ 8.295	€ 987
Waterhoen	€ 187							

Lijster				€ 57				
Merel				€ 1.887			€ 1.267	
Mees	€ 135.730	€ 135.762	€ 286.312	€ 72.495	€ 67.061	€ 91.916	€ 79.096	
Vink			€ 281					
Putter				€ 334				
Geelgors				€ 392				
Zwarte kraai	€ 142	€ 102	€ 2.461		€ 14		€ 399	€ 1.174
Roek	€ 876							
Kauw		€ 579	€ 7.673	€ 231	€ 1.623	€ 110	€ 15	€ 17.527
Ekster	€ 2.364	€ 5.640	€ 37.205	€ 4.336	€ 4.457	€ 2.492	€ 893	
Vlaamse gaai	€ 1.657	€ 2.003	€ 19.064	€ 3.987	€ 4.697	€ 2.809	€ 550	
Spreeuw				€ 289	€ 91.800			
Zilvermeeuw		€ 240			€ 996	€ 502		
Kokmeeuw			€ 1.539		€ 271			
Damhert		€ 25.375	€ 52.444	€ 9.964	€ 2.147			
Ree				€ 356			€ 145	
Das	€ 822	€ 414	€ 608	€ 916	€ 426			€ 648
	€ 2.521.656	€ 4.201.145	€ 4.415.282	€ 4.933.858	€ 4.824.037	€ 5.028.315	€ 6.511.962	€ 7.576.172

De schade van de ganzen is veruit het grootst, daarom zijn deze schadecijfers hier ook apart opgenomen. Daar is de Smient nog onder gezet, deze soort is na de ganzen de grootste schadeveroorzaker.

Tabel 32: Getaxeerde schadebedragen per ganzensoort en apart de Smient voor Noord-Holland per jaar. (Bron: Bij12, februari 2018)

Diersoort	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kolgans	€ 270.797	€ 398.889	€ 379.397	€ 441.639	€ 372.733	€ 451.263	€ 560.993	€ 501.349
Grauwe gans	€ 1.673.382	€ 2.761.852	€ 2.925.564	€ 3.471.486	€ 3.484.338	€ 3.647.491	€ 4.659.663	€ 5.604.367
Rietgans	€ 5.856		€ 1.620	€ 1.359				
Kleine rietgans	€ 685	€ 2.250	€ 844	€ 1.359	€ 215			
Brandgans	€ 78.613	€ 185.354	€ 181.815	€ 323.718	€ 270.403	€ 320.123	€ 490.721	€ 593.075
Rotgans	€ 42.627	€ 64.242	€ 80.720	€ 126.253	€ 81.328	€ 110.143	€ 184.780	€ 116.776
Nijlgans	€ 2.892	€ 6.162	€ 7.266	€ 10.982	€ 8.712	€ 18.284	€ 29.004	€ 28.160
Canadagans	€ 1.284	€ 8.710	€ 12.788	€ 11.458	€ 13.360	€ 18.411	€ 11.052	€ 22.966
Boerengans e.d.	€ 407	€ 1.557	€ 625	€ 248	€ 2.238	€ 559	€ 1.284	€ 42
Totaal ganzen	€ 2.076.543	€ 3.429.016	€ 3.590.639	€ 4.388.502	€ 4.233.327	€ 4.466.274	€ 5.937.497	€ 6.866.735
Diersoort	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Smient	€ 243.481	€ 540.126	€ 378.553	€ 411.000	€ 387.917	€ 323.877	€ 432.251	€ 562.771

4 RESULTATEN GANZENBEHEER

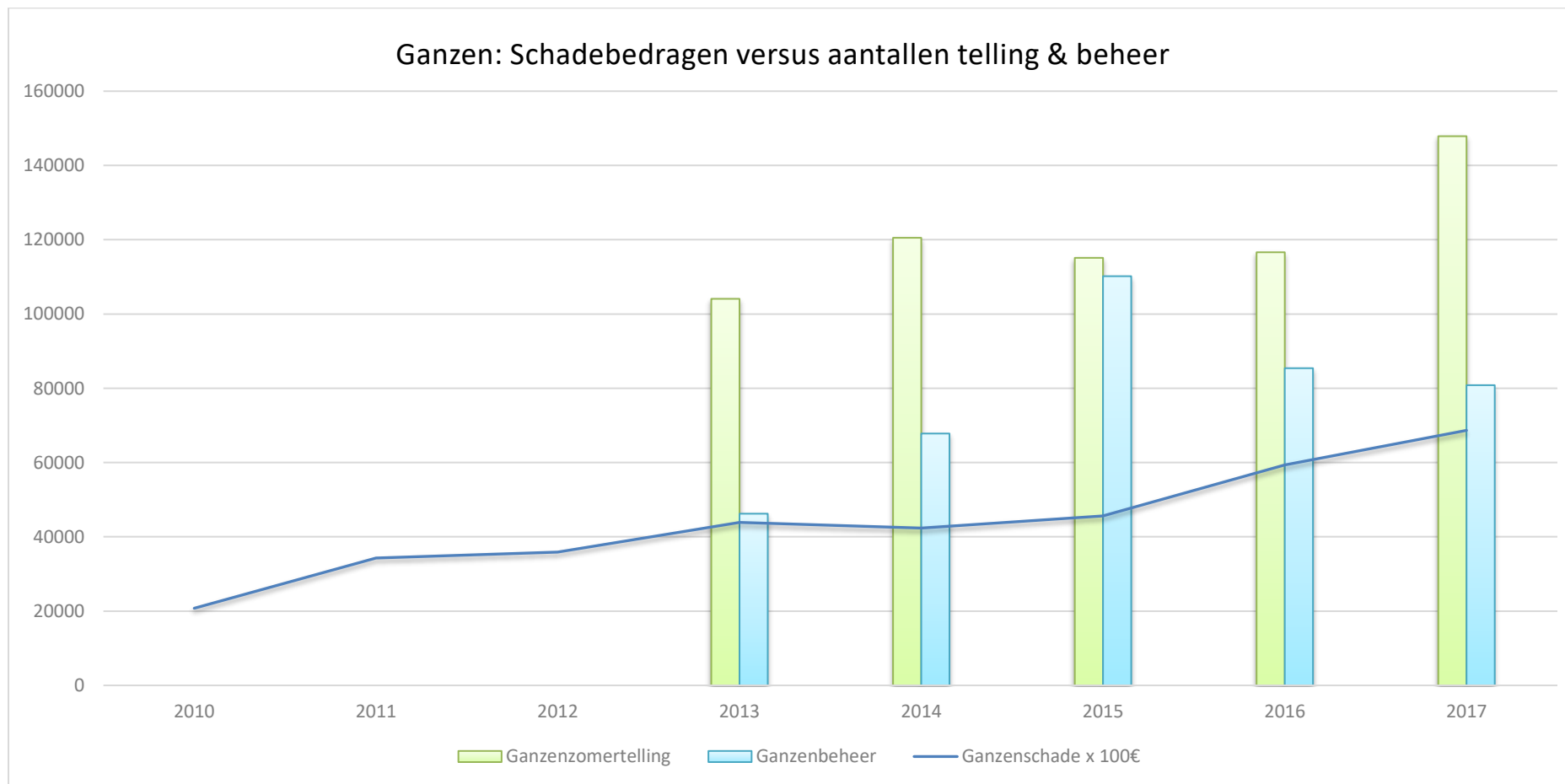
Het ganzenbeheer is een belangrijk onderdeel van het faunabeheer in Noord-Holland vanwege de forse landbouwschade en als maatregel om de risico's van ganzen voor de vliegveiligheid zo minimaal mogelijk te maken. Om deze reden wordt hieronder apart ingegaan op de resultaten van het ganzenbeheer. Daarnaast hebben de ganzen een apart beheerplan, dit is ook reden om apart inzicht te geven in de resultaten van het ganzenbeheer zoals dat op basis van het ganzenbeheerplan wordt uitgevoerd. De afschotcijfers van de ganzen zijn in de onderstaande tabel weergegeven. Zoals uit de totaalcijfers blijkt, blijven de inspanningen voor het ganzenbeheer in Noord-Holland onverminderd hoog liggen. De cijfers zijn inclusief alle ruivangsten.

Tabel 33: Overzicht van het ganzenbeheer per diersoort ten behoeve van landbouwschade en de vliegveiligheid. (Bron: FRS en eerder FBE jaarverslagen)

Diersoort	Jaar	2013	2014	2015	2016	2017
Boerengans (verwilderd)		17	207	947	1.672	1.393
Brandgans		133	1.274	3.874	4.354	4.207
Canadese gans		563	1.127	1.630	2.960	1.159
Grauwe gans		35.771	56.313	63.484	73.702	59.409
Indische gans		0	4	12	10	6
Kolgans		5.014	4.462	887	1.864	680
Nijlgans		0	1.105	1.723	846	2.396
	SUB Totaal:	41.498	64.492	72.557	85.408	69.250
Ruivangsten		4.731	3.322	37.625	0	11.585
	TOTAAL:	46.229	67.814	110.182	85.408	80.835

De schade bedragen zijn getaxeerde bedragen. Taxatie vindt vaak vele maanden later dan de melding pas plaats, dit betekent dat de populatie op moment van melding van de schade een andere omvang heeft(kan hebben gehad) dan op moment van taxatie. Dit kan verschillen verklaren in het verband tussen schade en populatie.

Grafiek 34 : De schadebedragen van ganzen door de jaren heen (x100€) in vergelijking met getelde aantallen en het totale ganzenbeheer: afschot en ruivangsten (bron: jaarverslagen en FRS)

5 RESULTATEN VAN DE FAUNATELLINGEN

In 2017 zijn de volgende tellingen gehouden:

- Voorjaartelling: ook wel faunatelling genoemd,
- Grofwildtelling: damherten en reeën,
- Zomertelling: ook wel ganzentelling genoemd.

De faunatellingen in Noord-Holland worden, zoals gebruikelijk, allemaal uitgevoerd volgens een afgesproken landelijk telprotocol. De tellingen worden uitgevoerd door vrijwilligers, die hier gezamenlijk veel tijd in steken. De cijfers van deze tellingen zijn van groot belang voor goed faunabeheer, de FBE is deze vrijwilligers dan ook zeer erkentelijk voor hun bijdrage!

Voor de analyse van de populatie trends, hebben wij deze voor de ganzen, damherten en reeën opgenomen in dit jaarverslag voor de overige diersoorten verwijzen wij u naar het in 2017 verschenen faunabeheerplan algemene soorten. Waarin uitgebreid wordt ingegaan op de populatiegrootte en ontwikkeling voor elke opgenomen diersoort. In dit faunabeheerplan staan voor die betreffende soorten ook de analyses voor de samenhang van populatieomvang, schade en beheer.

5.1 RESULTATEN VOORJAARSTELLING 2017

In 2017 is het totaal aantal getelde ganzen minder ten opzichte van de vorige twee jaren.

Tabel 35: Faunatelling ganzen, voorjaar 2017 (Bron: FRS)

Voorjaargestelling Noord-Holland in jaar:	2014	2015	2016	2017
Totaal ganzen	179.670	131.088	105.396	132.107

Tabel 36: Faunatelling ganzen, voorjaar 2017 (Bron: FRS)

WBE naam	Grauwe Gans	Kolgans	Brandgans	Canadese Gans	Indische gans	Nijlgans	Boerengans	Rotgans	Totaal
Texel	4.274	130	2.380	2	0	1.098	27	6.600	14.511
Wijcker- en Langemeer	716	0	628	33	0	160	1	0	1.538
Zeevang	2.096	12	1.109	295	22	62	0	0	3.596
Het Grootslag	2.484	11	71	224	1	123	8	0	2.922
t Ouwe Land	969	3	22	22	0	186	2	0	1.204
voor Gooi en Vechtstreek (NH)	1.318	86	168	91	4	502	9	0	2.178
De Dieen	5.300	1.260	18.550	11	0	162	12	0	25.295
Wildbeheereenheid Wieringermeer	580	2	6	6	0	137	0	0	731
Amstelland (NH)	645	6	135	51	0	136	2	0	975
St. Jacht- en Faunabeheer Waterland	1.453	6	530	0	1	82	31	0	2.103
De Purmer	214	0	0	38	0	43	10	0	305
Haarlemmermeer en omstreken	1.306	2	28	51	0	246	79	0	1.712
Grootgeestmerambacht	3.045	2	1.018	185	0	579	164	0	4.993
Westerkoggejagers	2.010	0	2.298	176	0	227	0	0	4.711
Waterland en omstreken	3.961	116	552	643	0	539	24	0	5.835

WBE naam	Grauwe Gans	Kolgans	Brandgans	Canadese Gans	Indische gans	Nijlgans	Boerengans	Rotgans	Totaal
De Schermeer en omstreken	3.019	1	3.892	274	1	731	0	0	7.918
Zaanstreek e.o.	7.970	21	2.486	75	3	1.007	69	0	11.631
Noorderpark (NH)	1.761	0	0	6	0	170	0	0	1.937
de Eem (NH)	651	2	141	2	0	3	1	0	800
Beemster Jagersvereniging	495	0	0	0	0	758	0	0	1.253
De Noordkop	2.605	12	376	111	0	613	38	354	4.109
Noorder-Koggenland e.o.	2.742	509	5.964	1.718	0	164	24	0	11.121
Spaarnwoude	1.296	0	8	27	0	125	61	0	1.517
IJmeer en Vechtstreek (NH)	864	8	36	30	0	179	13	0	1.130
Banne Wormer, Jisp en Neck	589	0	16.896	25	0	90	56	0	17.656
Noord-Kennemerland	134	3	101	14	0	173	1	0	426
Zuid-Kennemerland (NH)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	52.497	2.192	57.395	4.110	32	8.295	632	6.954	132.107

Tabel 37: Faunatelling overige soorten, voorjaar 2017 (Bron: FRS)

WBE naam	Meerkoet	Knobbelzwaan	Zwarte Kraai	Ekster	Kauw	Blauwe Reiger	Aalscholver	Roek	Totaal
Texel	834	12	756	670	4.700	27	4.200	0	11.199
Wijcker- en Langemeer	139	35	299	44	184	11	410	0	1.122
Zeevang	276	46	151	38	222	15	1	0	749
Het Grootslag	742	258	182	295	714	147	183	0	2.521
t Ouwe Land	765	371	436	276	1.130	147	60	0	3.185
voor Gooi en Vechtstreek (NH)	216	90	236	102	299	74	35	0	1.052

WBE naam	Meerkoet	Knobbelzwaan	Zwarte Kraai	Ekster	Kauw	Blauwe Reiger	Aalscholver	Roek	Totaal
De Dieen	281	164	196	153	208	100	66	0	1.168
Wildbeheereenheid Wieringermeer	550	41	419	235	1.626	50	85	0	3.006
Amstelland (NH)	305	518	304	96	230	64	0	0	1.517
St. Jacht- en Faunabeheer Waterland	597	145	33	27	91	31	288	0	1.212
De Purmer	152	172	125	31	116	29	8	0	633
Haarlemmermeer en omstreken	1.763	82	1.246	258	1.721	112	137	0	5.319
Grootgeestmerambacht	1.590	429	1.094	516	1.556	200	283	0	5.668
Westerkoggejagers	664	285	150	111	741	48	69	0	2.068
Waterland en omstreken	1.067	233	452	260	650	177	104	0	2.943
De Schermeer en omstreken	521	123	233	81	242	44	17	0	1.261
Zaanstreek e.o.	0	232	461	198	568	162	81	0	1.702
Noorderpark (NH)	86	247	125	22	77	46	65	9	677
de Eem (NH)	51	16	21	3	12	6	2	0	111
Beemster Jagersvereniging	555	127	436	247	1.004	62	17	0	2.448
De Noordkop	1.192	537	1.370	587	2.001	72	98	0	5.857
Noorder-Koggenland e.o.	992	933	377	878	2.263	228	482	0	6.153
Spaarnwoude	340	218	242	42	111	33	21	0	1.007
IJmeer en Vechtstreek (NH)	283	216	326	107	352	72	47	0	1.403
Banne Wormer, Jisp en Neck	94	4	53	23	143	8	5	0	330
Noord-Kennemerland	307	80	360	123	290	37	58	1	1.256
Zuid-Kennemerland (NH)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	14.362	5.614	10.083	5.423	21.251	2.002	6.822	10	65.567

Tabel 38: Faunatelling wildsoorten voorjaar 2017 (Bron: FRS)

WBE naam	Haas	Konijn	Wilde Eend	Fazant	Houtduif	Patrijs	Totaal
Texel	107	9	125	32	48	2	323
Wijcker- en Langemeer	83	13	677	23	188	2	986
Zeevang	265	0	802	37	83	0	1.187
Het Grootslag	11	18	45	5	15	6	100
t Ouwe Land	134	0	198	3	147	0	482
voor Gooi en Vechtstreek (NH)	73	0	481	2	342	0	898
De Dieen	356	0	901	62	122	0	1.441
Wildbeheereenheid Wieringermeer	873	3	1.027	100	794	2	2.799
Amstelland (NH)	156	8	414	35	157	0	770
St. Jacht- en Faunabeheer Waterland	573	0	559	105	225	0	1.462
De Purmer	91	0	730	18	81	0	920
Haarlemmermeer en omstreken	565	0	599	78	167	0	1.409
Grootgeestmerambacht	242	0	765	20	278	14	1.319
Westerkoggejagers	189	0	252	11	121	0	573
Waterland en omstreken	842	0	1.354	12	248	0	2.456
De Schermeer en omstreken	69	0	755	15	52	0	891
Zaanstreek e.o.	330	25	1.842	76	352	0	2.625
Noorderpark (NH)	29	22	572	0	113	0	736
de Eem (NH)	101	0	51	0	8	0	160

WBE naam	Haas	Konijn	Wilde Eend	Fazant	Houtduif	Patrijs	Totaal
Beemster Jagersvereniging	148	0	743	27	225	0	1.143
De Noordkop	488	50	1.928	59	843	8	3.376
Noorder-Koggenland e.o.	345	86	2.218	64	1.178	13	3.904
Spaarnwoude	219	0	1.363	82	91	0	1.755
IJmeer en Vechtstreek (NH)	118	51	698	1	204	0	1.072
Banne Wormer, Jisp en Neck	63	0	701	28	103	0	895
Noord-Kennemerland	60	3	347	2	120	7	539
Zuid-Kennemerland (NH)	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	6.530	288	20.147	897	6.305	54	34.221

Tabel 39: Faunatelling zoogdieren voorjaar 2017 (Bron: FRS)

WBE naam	Boommarter	Bunzing	Hermelijn	Muskusrat	Steenmarter	Wezel	Totaal
Texel	0	0	0	0	0	0	0
Wijcker- en Langemeer	0	0	0	0	0	0	0
Zeevang	0	0	0	0	0	0	0
Het Grootslag	0	4	4	4	0	4	16
t Ouwe Land	0	0	0	0	0	0	0
voor Gooi en Vechtstreek (NH)	0	0	0	0	0	0	0
De Dieen	0	0	0	0	0	0	0
Wildbeheereenheid Wieringermeer	0	0	0	0	0	0	0
Amstelland (NH)	0	0	0	0	0	0	0
St. Jacht- en Faunabeheer Waterland	0	0	0	0	0	0	0

WBE naam	Boommarter	Bunzing	Hermelijn	Muskusrat	Steenmarter	Wezel	Totaal
De Purmer	0	0	0	0	0	0	0
Haarlemmermeer en omstreken	1	1	1	1	0	1	5
Grootgeestmerambacht	0	0	0	0	0	0	0
Westerkoggejagers	0	0	0	0	0	0	0
Waterland en omstreken	0	0	1	0	0	1	2
De Schermeer en omstreken	0	1	1	1	0	1	4
Zaanstreek e.o.	0	1	1	1	0	1	4
Noorderpark (NH)	0	0	0	0	0	0	0
de Eem (NH)	0	0	0	0	0	0	0
Beemster Jagersvereniging	0	0	0	0	0	0	0
De Noordkop	1	1	1	1	0	1	5
Noorder-Koggenland e.o.	0	0	0	0	0	0	0
Spaarnwoude	0	0	0	0	0	0	0
IJmeer en Vechtstreek (NH)	0	0	0	0	0	0	0
Banne Wormer, Jisp en Neck	0	0	0	0	0	0	0
Noord-Kennemerland	4	6	6	4	1	6	27
Zuid-Kennemerland (NH)	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	6	14	15	12	1	15	63

5.2 RESULTATEN GROFWILDTELLING 2017

5.2.1 DAMHERTEN

De damhertentelling en rapportage is elk jaar een samenwerking tussen de provincies Noord-Holland en Zuid-Holland. Er wordt onderscheid gemaakt in 4 deelgebieden. Alleen deelgebied A ligt volledig in Noord-Holland. Deelgebied B ligt in beide provincies en deelgebieden C en D liggen geheel in Zuid-Holland. Het minimaal aanwezige aantal damherten in het hele plangebied bedroeg in 2017: 4.000 damherten, dat is nog net boven de telling van 2015.

De verschillende tellingen vergen een aanzienlijke inzet van een grote groep personen, hieronder inzicht in de inspanning die jaarlijks wordt geleverd aan de damherten telling in het duingebied.

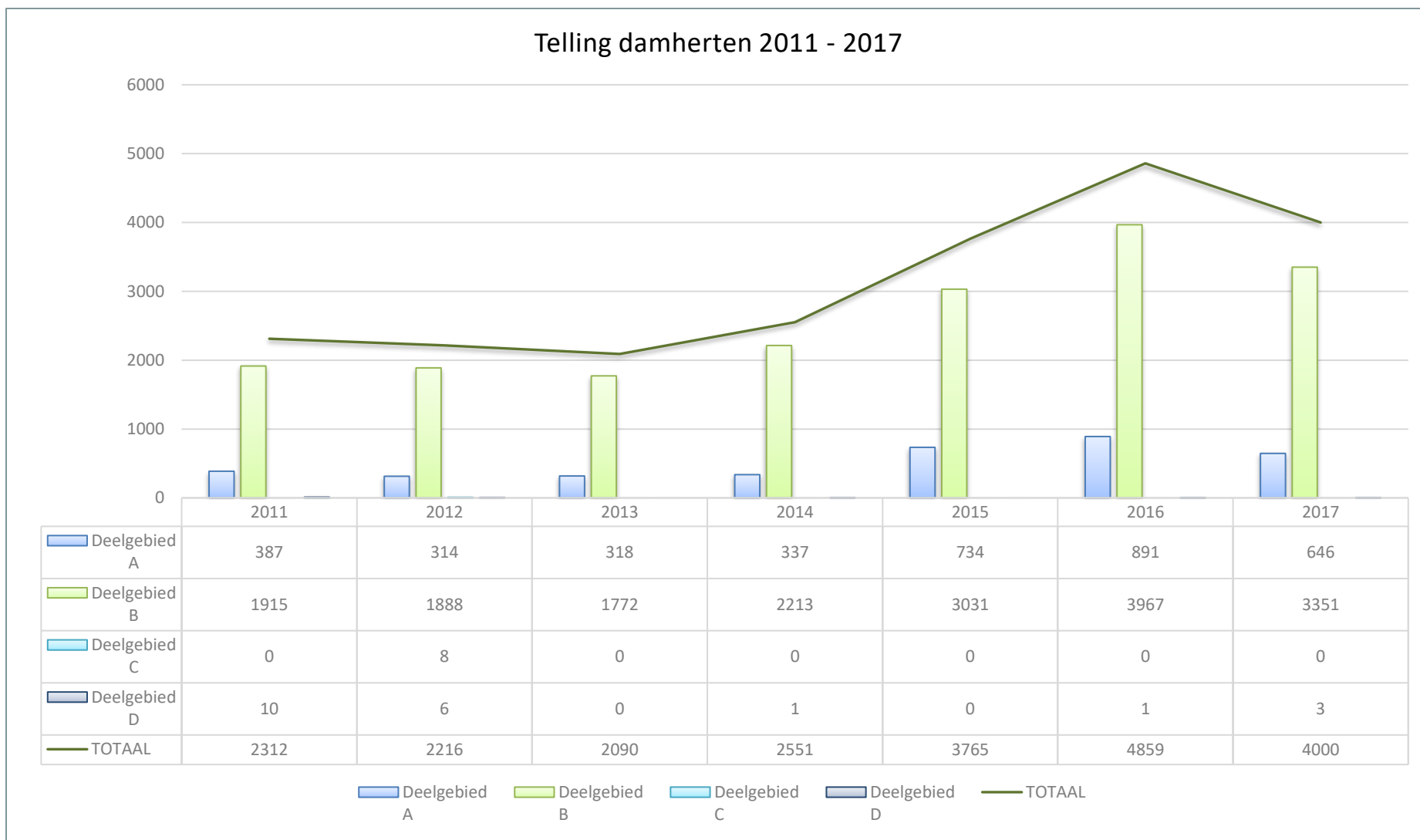
Tabel 40: Inzet van personen in de telgebieden voor de tellingen 2013 t/m 2017. (Bron: Telrapport Damhert- en reetelling Noord- en Zuid-Holland 2017)

Jaar	Totaal aantal getelde damherten	# Telcoördinatoren	# Tellers	# Telgebieden	# Deelgebieden
2013	2.090	15	Circa 200	83	4
2014	2.551	15	Circa 200	83	4
2015	3.765	15	Circa 200	99	4
2016	4.859	15	Circa 200	99	4
2017	4.000	15	Circa 200	99	4

De telresultaten worden in deze paragraaf op verschillende wijzen gepresenteerd. Allereerst met de getelde resultaten, dit zijn absolute cijfers, maar de telcijfers zijn nooit gelijk aan het werkelijk aantal herten in het gebied. Daarom worden de resultaten ook nogmaals weergegeven met een geïndexeerde trend, dit geeft de verhoudingen weer van de tellingen. Vervolgens de telling uitgesplitst naar de verschillende leeftijden, zoals de dieren konden worden aangesproken tijdens de telling.

Hieronder volgt het overzicht van de telresultaten van verschillende jaren per deelgebied, met een trendlijn er boven. In deelgebied A en B leven de meeste damherten, deze twee gebieden springen dan ook duidelijk naar voren. Onder de grafiek ook nog in een tabel de per deelgebied getelde aantallen, opgesplitst naar binnen en buiten leefgebied. Binnen het leefgebied geldt een beheerdoelstelling, buiten leefgebied is een nulstand streven.

Grafiek 41: Resultaten van de damherten tellingen 2011 t/m 2017. (Bron: Telrapport Damhert- en reetelling Noord- en Zuid-Holland 2017)

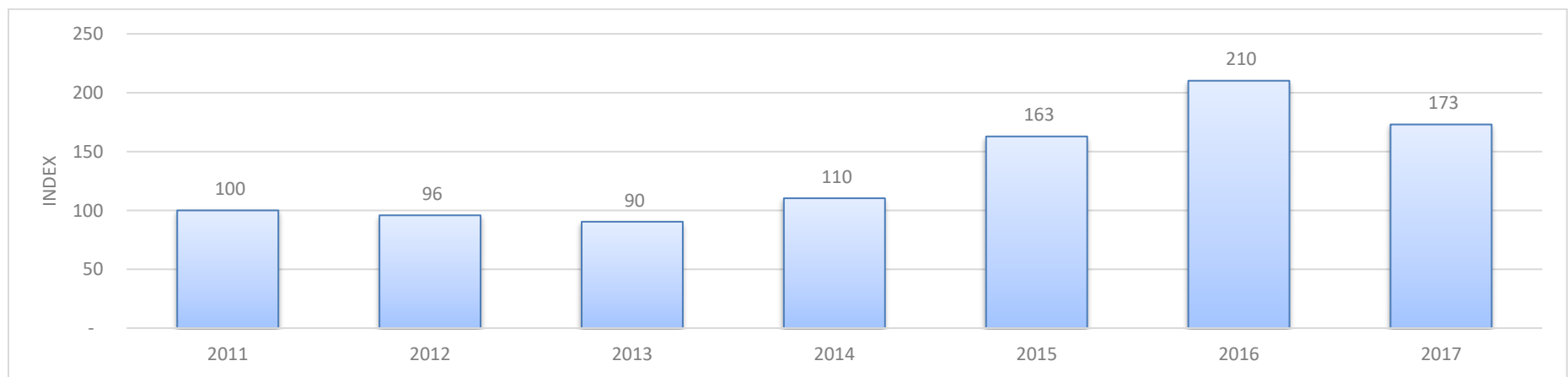

Tabel 42: Resultaten van de damherten telling 2017 per deelgebied. (Bron: Telrapport Damhert- en reetelling Noord- en Zuid-Holland 2017)

Deelgebied in provincie	Binnen leefgebied	Buiten leefgebied	Totaal damherten 2017
A Noord-Holland	571	75	646
B Noord-Holland/Zuid-Holland	3.334	17	3.351
C Zuid-Holland	0	0	0
D Zuid-Holland	0	3	3
Totaal damherten 2017	3.905	95	4.000

Hieronder het resultaat van een aantal jaren weergegeven, maar nu met een geïndexeerd trend van de telling. Voorzichtig is te concluderen dat de opgaande trend is doorbroken met een jaar dat weer lager is dan het voorgaande.

Grafiek 43: Geïndexeerde trend van de damherten voor gehele plangebied van 2011 t/m 2017. (2011 = 100) (Bron: Telrapport Damhert- en reetelling Noord- en Zuid-Holland 2017)

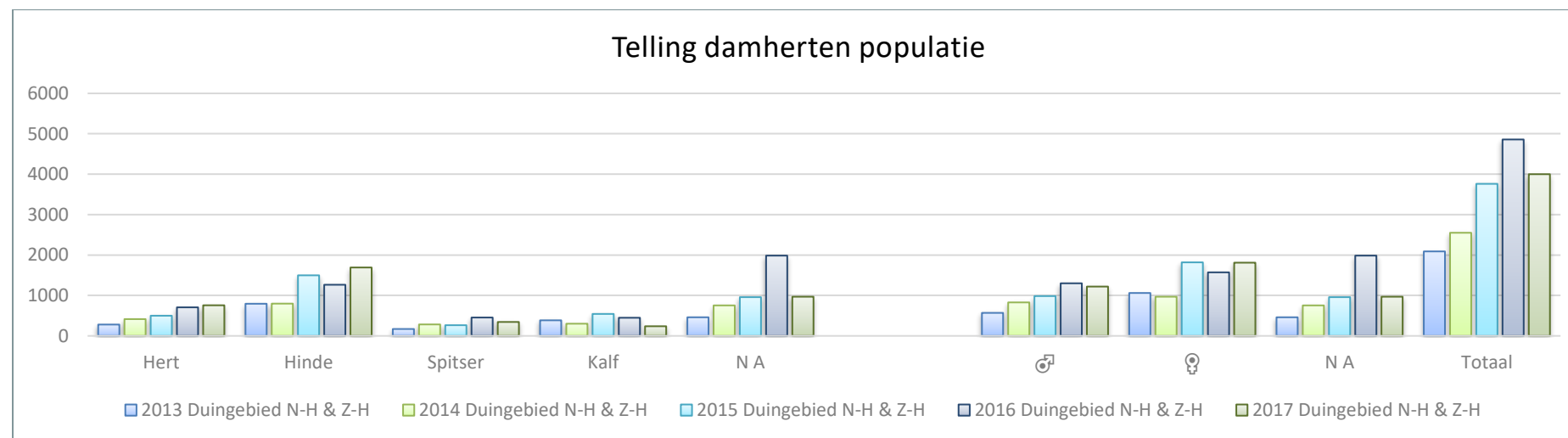
Hieronder de resultaten van de damhertentelling per leeftijdscategorie. Een opmerking die hierbij geplaatst moet worden, de kalveren werden t/m 2016 apart genoteerd voor de mannelijk en vrouwelijke exemplaren. In 2017 was kalveren tijdens de telling 1 categorie, in onderstaande tabel staat in het rechter gedeelte de aantallen herten en hindses, voor 2017 zijn de kalveren gelijk verdeeld tussen deze twee categorieën.

Tabel 44: Resultaten van de damherten tellingen 2013 t/m 2017. (Bron: Telrapport Damhert- en reetelling Noord- en Zuid-Holland 2017)

Jaar	Gebied	Hert	Hinde	Spitser	Kalf	N A		♂	♀	N A	Totaal
2013	Duingebied N-H & Z-H	280	795	170	385	460		569	1.061	460	2.090
2014	Duingebied N-H & Z-H	415	798	283	301	754		828	969	754	2.551
2015	Duingebied N-H & Z-H	499	1.498	264	543	958		985	1.819	958	3.762
2016	Duingebied N-H & Z-H	706	1.265	454	448	1.986		1.301	1.572	1.986	4.859
2017	Duingebied N-H & Z-H	757	1.692	344	238	969		1.220	1.811	969	4.000

Bovenstaande tabel hieronder omgezet in een grafische weergave van de aantallen per leeftijdscategorie per jaar. (NA = niet aangesproken)

Tabel 45: Inzicht in trend van de tellingen 2013 t/m 2017 per leeftijdscategorie en ♂/♀ verdeling. (Bron: diverse telrapporten Damhert- en reetelling Noord en Zuid-Holland)

5.2.2 REEEN IN NOORD-HOLLAND

Hieronder de resultaten voor 2017 van de reetellingen voor de drie WBE's die elk jaar deelnemen aan de Grofwildtelling voor het ree in Noord-Holland. Het aantal getelde reeën in Noord-Holland is afgenomen ten opzichte van voorgaande jaren.

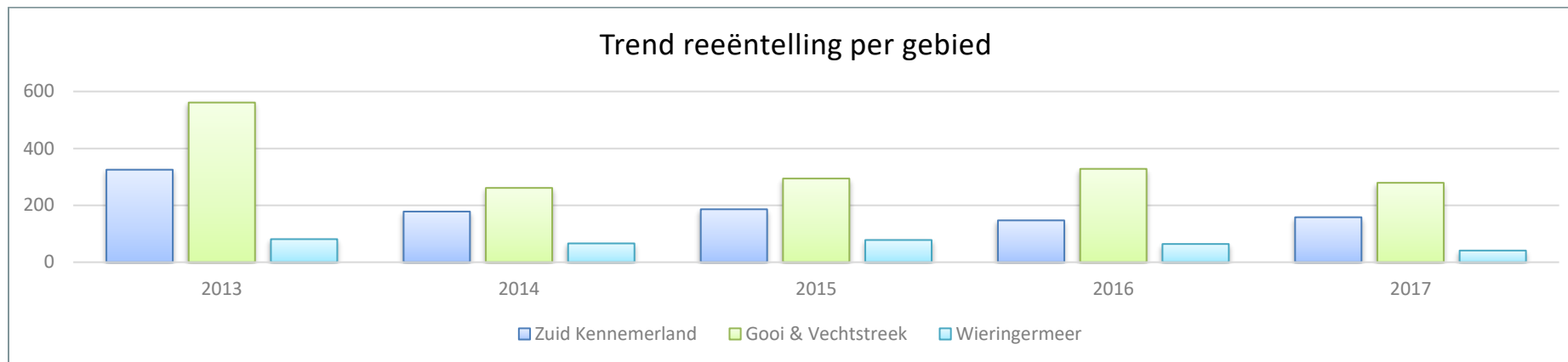
Tabel 46: Resultaten van de reetellingen 2013 t/m 2017. (Bron: FRS)

Jaar	WBE	Bok	Geit	Spitser	Bok kalf	Geit kalf	N A		♂	♀	N A	Totaal
2013	Zuid Kennemerland	110	170	2	8	7	28		120	177	28	325
	Gooi & Vechtstreek	172	300	-	19	22	48		191	322	48	561
	Wieringermeer	28	41	-	5	4	3		33	45	3	81
	Totaal	310	511	2	32	33	79		344	544	79	967
2014	Zuid Kennemerland	64	85	-	11	7	11		75	92	11	178
	Gooi & Vechtstreek	68	129	-	20	36	8		88	165	8	261
	Wieringermeer	33	19	-	5	5	4		38	24	4	66
	Totaal	165	233	0	36	48	23		201	281	23	505
2015	Zuid Kennemerland	59	98	-	4	3	22		63	101	22	186
	Gooi & Vechtstreek	92	130	-	18	25	29		110	155	29	294
	Wieringermeer	29	27	-	3	3	16		32	30	16	78
	Totaal	180	255	0	25	31	67		205	286	67	558
2016	Zuid Kennemerland	49	68	-	8	7	15		52	68	13	147
	Gooi & Vechtstreek	101	128	-	19	36	44		120	164	44	328
	Wieringermeer	4	4	-	19	29	8		23	33	8	64
	Totaal	154	200	0	46	72	67		195	265	65	539
2017	Zuid Kennemerland	64	62		9	4	19		73	66	19	158
	Gooi & Vechtstreek	73	131		19	31	25		92	162	25	279
	Wieringermeer	13	21		5	0	2		18	21	2	41
	Totaal	142	193		41	56	46		183	249	46	478

Opmerking: alleen voor 2013 zijn de aantallen (325) voor Zuid-Kennemerland: inclusief de reeën uit Zuid-Holland.

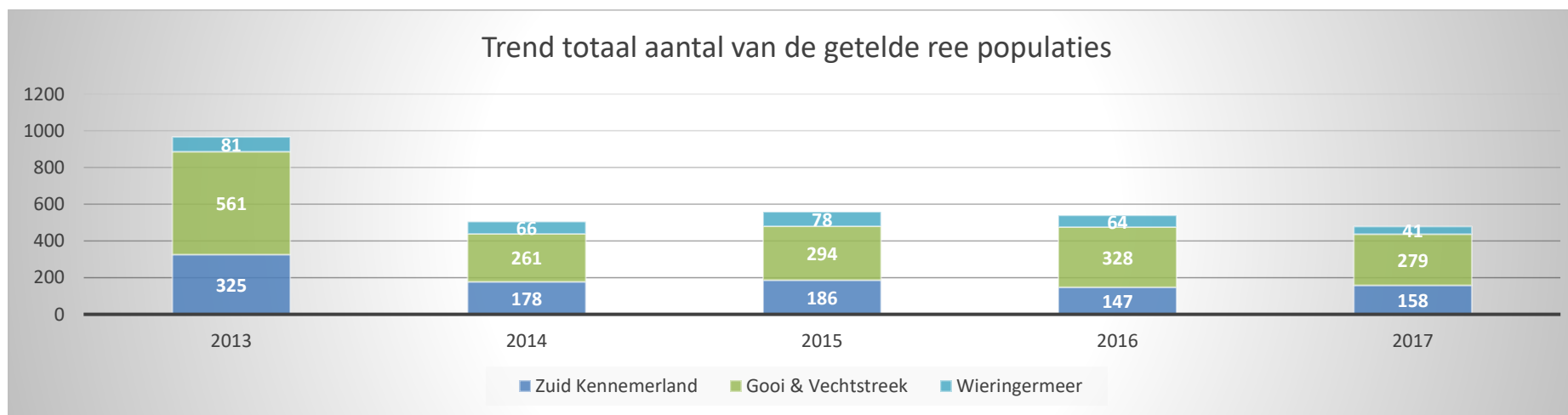
De onderstaande grafiek laat voor de afzonderlijke reeënpopulaties de trend zien van 2013 tot en met 2017.

Grafiek 47: Trend per WBE/gebied van 2013 t/m 2017 (bron: tabel jaarverslag FBE 2016 en FRS voor 2017)

De laatste grafiek geeft het totaal getelde reeën weer in Noord-Holland vanaf 2013, om zo een provinciale trend in beeld te brengen.

Grafiek 48: Trend totale ree populatie van Noord-Holland van 2013 t/m 2017 (bron: tabel jaarverslag FBE 2016 en FRS voor 2017)

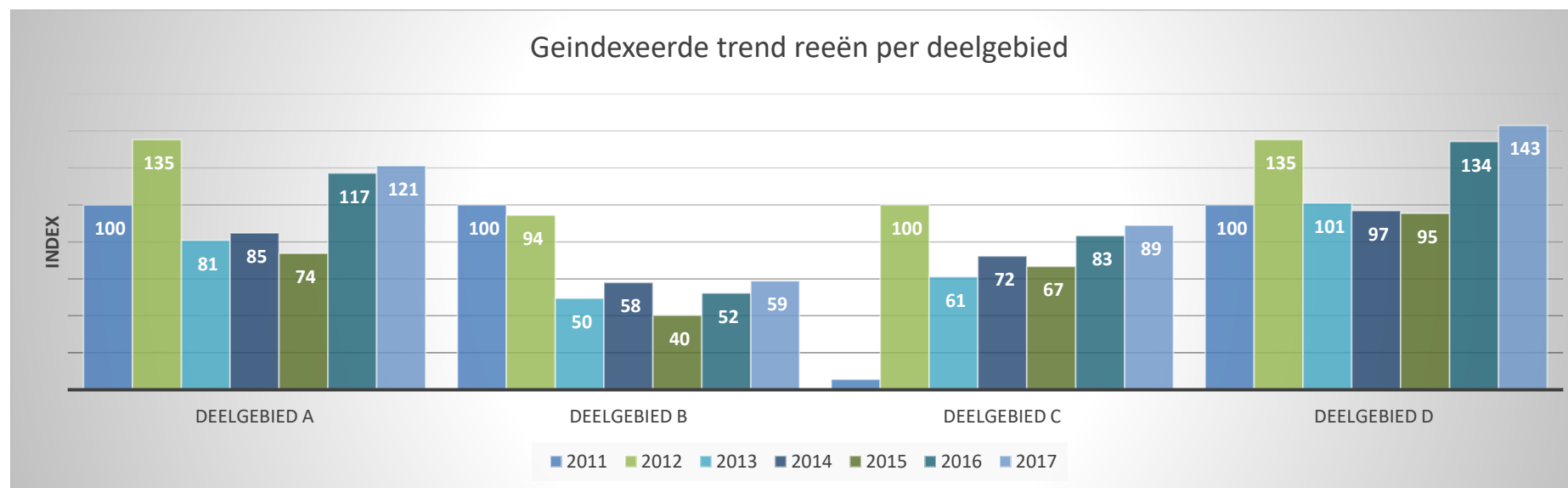
5.2.3 REEËN IN HET DUINGEBIED: NOORD-HOLLAND EN ZUID-HOLLAND

In deze paragraaf is de reetelling van het duingebied weergegeven, dit gebied is provincie overschrijdend en wordt gezamenlijk geteld met provincie Zuid-Holland. Hieronder zijn de getelde reeën van Noord-Holland weergegeven. In de grafiek staan de reeën voor alle deelgebieden. Deelgebied A en een gedeelte van deelgebied B liggen in Noord-Holland.

Tabel 49: Resultaten van de reetellingen duingebied voor Noord-Holland 2013 t/m 2017. (Bron: Jaarverslag en FRS)

Jaar	Totaal getelde reeën	Aantal telcoördinatoren	Aantal tellers	Aantal telgebieden	Aantal deelgebieden
2013	325	1	Minimaal 42	21	2
2014	178	1	Minimaal 42	21	2
2015	186	1	Minimaal 42	21	2
2016	147	1	Minimaal 42	21	2
2017	158	1	Minimaal 42	21	2

Grafiek 50: Geïndexeerde trend van de reeën per deelgebied. (2011 = 100, alleen C 2012=100)) (Bron: telrapport Damhert- en reetelling Noord- en Zuid-Holland 2017)

5.2.4 REEEN IN GOOI&VECHSTREEK

In de Gooi en Vechtstreek bevindt zich een belangrijk deel van de Noord-Hollandse reeënpopulatie. In totaal zijn hier in 2017 reeën geteld.

Tabel 51: Inzet van personen in Gooi & Vechtstreek voor de tellingen 2013 t/m 2017. (Bron: rapportage reetelling Noord-Holland 2017)

Jaar	Totaal getelde reeën	Aantal telcoördinatoren	Aantal tellers	Aantal telgebieden	Aantal deelgebieden
2013	561	14	55	26	8
2014	261	14	55	20	8
2015	294	14	55	20	8
2016	328	14	55	20	8
2017	279	14	55	20	8

5.2.5 REEEN IN WIERINGERMEER

In het Robbenoordbos en Dijkgatbos bevindt zich ook aparte reeënpopulatie. Samengevat zijn deze gebieden aangeduid als leefgebied Wieringermeer.

Tabel 52: Inzet van personen in Wieringermeer voor de tellingen 2013 t/m 2017. (Bron: rapportage reetelling Noord-Holland 2017)

Jaar	Totaal aantal getelde reeën	Aantal telcoördinatoren	Aantal tellers	Aantal telgebieden
2013	81	1	6	4
2014	66	1	6	4
2015	78	1	6	4
2016	64	1	8	4
2017	41	1	11	4

5.3 RESULTATEN ZOMERTELLING 2017

Tabel 53: Resultaten van de zomertelling ganzen 2017 (Bron: FRS)

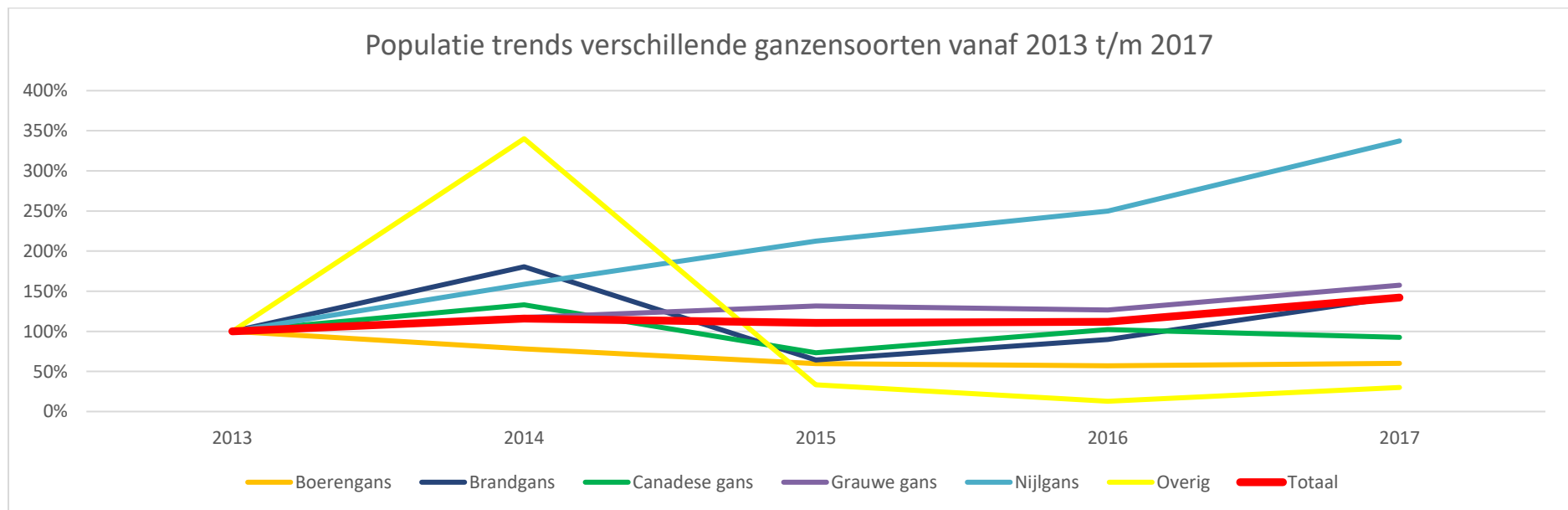
WBE naam	Boerengans	Canadese Gans	Grauwe Gans	Brandgans	Kolgans	Rotgans	Nijlgans	Indische gans	Totaal
Texel	23	0	8.431	555	0	6	674	0	9.689
Wijcker- en Langemeer	4	73	2.995	200	0	0	952	0	4.224
Zeevang	19	520	11.877	16	0	0	161	0	12.593
Het Grootslag	26	56	766	16	6	0	56	1	927
t Ouwe Land	10	0	2.322	155	0	0	149	0	2.636
voor Gooi en Vechtstreek (NH)	25	247	3.533	73	9	0	292	0	4.179
De Dieen	7	4	7.412	465	0	0	99	0	7.987
Wildbeheereenheid Wieringermeer	34	4	5.412	15	30	0	197	0	5.692
Amstelland (NH)	45	41	2.118	212	0	0	342	0	2.758
St. Jacht- en Faunabeheer Waterland	48	24	4.040	50	0	0	144	4	4.310
De Purmer	50	201	1.133	0	0	0	118	0	1.502
Haarlemmermeer en omstreken	286	34	2.867	1	0	0	567	0	3.755
Grootgeestmerambacht	241	363	7.123	1.291	0	0	586	0	9.604
Westerkoggejagers	0	23	3.165	956	0	0	249	0	4.393
Waterland en omstreken	34	382	5.156	323	0	0	486	0	6.381
De Schermeer en omstreken	18	471	6.673	3.076	0	0	986	0	11.224
Zaanstreek e.o.	159	66	9.556	1.679	5	0	801	1	12.267

WBE naam	Boerengans	Canadese Gans	Grauwe Gans	Brandgans	Kolgans	Rotgans	Nijlgans	Indische gans	Totaal
Noorderpark (NH)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
de Eem (NH)	0	35	1.700	150	0	0	96	4	1.985
Beemster Jagersvereniging	16	11	1.110	2	1	0	208	0	1.348
De Noordkop	74	183	12.082	949	0	0	1.244	0	14.532
Noorder-Koggenland e.o.	65	583	4.493	890	0	0	154	1	6.186
Spaarnwoude	30	49	2.148	0	0	0	79	0	2.306
IJmeer en Vechtstreek (NH)	55	127	3.177	28	0	0	274	0	3.661
Banne Wormer, Jisp en Neck	287	129	4.980	6.049	0	0	285	0	11.730
Noord-Kennemerland	14	4	1.079	49	0	0	235	2	1.383
Zuid-Kennemerland (NH)	15	0	352	0	0	0	47	0	414
Totaal	1.585	3.630	115.700	17.200	51	6	9.481	13	147.666

Tabel 54: Zomertelling ganzen per soort 2013 t/m 2016 (Bron 2013-2017: zomertelrapportages van Natuurlijke Zaken)

Diersoort	Jaar	2013	2014	2015	2016	2017
Boerengans (verwilderd)		2.640	2.067	1.576	1.506	1.588
Brandgans		12.007	21.674	7.718	10.794	17.200
Canadese gans		4.000	5.321	2.931	4.085	3.698
Grauwe gans		73489	86.165	96.792	93.124	115.753
Nijlgans		2.835	4.501	6.028	7.086	9.564
Overige ganzen + Hybride		234	796	78	30	70
Totaal:		104.087	120.524	115.123	116.625	147.873

Grafiek 55: Populatie trends ganzensoorten op basis van de zomertelling van 2013-2016. 2011 is als het referentiejaar op 100% gezet. (Bron: bovenstaande grafiek)

6 WILDAANRIJDINGEN: VALWILD

De Faunabeheereenheid Noord-Holland beschikt vanaf 2014 over een aanwijzing ter afhandeling van de wildaanrijdingen. Ondanks het plaatsen van hekken en andere maatregelen zijn er nog steeds een groot aantal aanrijdingen met damherten en reeën in Noord-Holland.

Tabel 56: Aanrijdingen met damherten van de afgelopen 8 jaar (Bron: Faunabeheerplan damherten 2015-2020 & BRS / FRS)³

Jaar	Aanrijdingen	Dood gevonden	Totaal sterfte damherten
2010	51	-	51
2011	48	-	48
2012	33	-	33
2013	17	-	17
2014	52	20	72
2015	30	32	62
2016	42	32	74
2017	47	266	313

In 2017 is het aantal dood gevonden damherten enorm toegenomen in vergelijking met de jaren ervoor. **Redenen hiervoor zijn:**

---

³ **Cijfers damhert 2010 - 2013:** In het overzicht zijn alle aanrijdingen en dood gevonden dieren bij elkaar opgeteld omdat het daar om 'valwild' gaat. Daarmee worden ook de dieren die bijvoorbeeld in een hek zijn gelopen bedoeld of dood gevonden dieren waarvan de doodsoorzaak niet 100% vaststaat. In het Faunabeheerplan gaat het alleen maar om de slachtoffers waarvan we zeker weten dat het om een aanrijding gaat. Daarom is dat aantal fors lager. (Bron: Faunabeheerplan damherten).

Cijfers damhert 2014 - 2017: Vanaf 2014 staan de valwildcijfers in het Faunaregistratiesysteem. In het systeem is een onderscheid tussen valwild en dood gevonden wegens andere oorzaken, daarom staan deze cijfers er vanaf 2014 bij. Bij de doodsoorzaak van dood gevonden gaat het om: onbekend, anders, vastgelopen (raster, hek enz.), ziekte en verdrinking.

Naast aanrijdingen met damherten is er ook valwild & schade door aanrijdingen met reeën. Deze aanrijdingen vinden plaats in en nabij de leefgebieden van de reepopulaties die Noord-Holland heeft.

Tabel 57: Aanrijdingen reeën (Bron: Faunabeheerplan damherten 2015-2020 & BRS / FRS)³

Jaar	Aanrijdingen	Dood gevonden	Totaal sterfte reeën
2009	100	-	100
2010	116	-	116
2011	108	-	108
2012	118	-	118
2013	145	-	145
2014	25	8	33
2015	58	31	89
2016	56	18	74
2017	67	24	91

⁴ **Cijfers ree 2010 - 2013:** In het overzicht zijn alle aanrijdingen en dood gevonden dieren bij elkaar opgeteld omdat het daar om 'valwild' gaat. Daarmee worden ook de dieren die bijvoorbeeld in een hek zijn gelopen bedoeld of dood gevonden dieren waarvan de doodsoorzaak niet 100% vaststaat. In het Faunabeheerplan gaat het alleen maar om de slachtoffers waarvan we zeker weten dat het om een aanrijding gaat. Daarom is dat aantal fors lager. (Bron: Faunabeheerplan damherten).

Cijfers ree 2014 - 2017: De cijfers vanaf 2014 zijn afkomstig uit het Faunaregistratiesysteem. Hierbij is een selectie gemaakt op 'dood gevonden'. Dit betekent dat het niet alleen om aanrijdingen gaat maar dat de doodsoorzaak ook omschreven is als: onbekend, anders, vastgelopen (raster, hek enz.), ziekte en verdrinking.

7 JURIDISCHE KANT VAN HET FAUNABEHEER

7.1 JURIDISCHE PROCEDURES

De uitvoering van het faunabeheer is onderhevig aan wettelijke procedures. Dit leidt ertoe dat veelvuldig door derden gebruikt wordt gemaakt van de mogelijkheid om bezwaar, beroep of hoger beroep aan te tekenen. Dit hoofdstuk biedt inzicht in de juridische procedures uit dit verslagjaar: 2017.

Deze juridische procedures verlopen vaak als volgt:

- Bezwaarders kunnen desgewenst tegen het besluit van GS bezwaar maken; Zij doen dit door een bezwaarschrift in te dienen bij GS. Behandeling van het bezwaar vindt plaats in de Hoor- en Adviescommissie, die advies geeft aan GS. Op basis van dat advies neemt GS een beslissing over het bezwaar.
- Nadat GS een beslissing op bezwaar (BoB) heeft genomen is er de mogelijkheid om hiertegen in beroep te gaan bij de rechtbank.
- Nadat de rechtbank uitspraak heeft gedaan is er de mogelijkheid om in hoger beroep te gaan bij de Raad van State.
- Daarnaast is er ook nog de mogelijkheid om een zogenaamde voorlopige voorziening (VoVo) aan te vragen bij de rechtbank.

Het provinciaal bestuur is de eerst aangesprokene en verantwoordelijke in de juridische procedure. De Faunabeheereenheid is bij al deze procedures als derde belanghebbende betrokken.

7.2 PROCEDURES IN 2017

In 2017 waren er een aantal juridische procedures:

- Hoger beroep damherten,
- Bezwaar/beroep/Vovo Smienten,
- Bezwaar/beroep/hoger beroep Vangacties
- Procedures gestart tegen het nieuwe faunabeheerplan algemene soorten: bezwaar procedures en 1 Vovo

De partijen die deze zaken aanspannen zijn onder andere:

de Vogelbescherming, de Dierenbescherming, de samenwerkende vogelwerkgroepen, faunabescherming, de Stichting dierenradar.